

Päiväys
06.06.2025

Diaarinumero
937/03.04.04.04.19/2023

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

6.6.2025

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **13.6.2025**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 6.6.2025 nro 722/2025, valitus ympäristölupa-asiassa, asia koskien Mustankorkea Oy:n Mustankorkean jätekeskuksen toiminnan ja ympäristöluvan muuttamista, toiminnan aloittamislupaa sekä ympäristöluvan tarkistamista jätteenkäsittelyä koskevien BAT-päätelmien johdosta, Jyväskylä.

Luvan hakija

Mustankorkea Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **6.6.2025 – 14.7.2025** Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **14.7.2025**.

06.06.2025

Dnro 937/03.04.04.04.19/2023

Asia

Valitus ympäristölupa-asiassa

Valittaja ja luvan hakija Mustankorkea Oy**Päätös, josta valitetaan**

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto 6.7.2023 nro 79/2023

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt ympäristöluvan Mustankorkea Oy:lle jätekeskuksen toiminnan olennaiselle muuttamiselle Jyväskylän kaupungissa kiinteistöillä 179-401-6-22 (Simonniitty), 179-401-13-267 (Metsä-Kortesuo), 179-401-8-150 (Tervala) ja 179-402-15-7 (Korkiala). Aluehallintovirasto on muuttanut Mustankorkea Oy:n jätekeskukselle 10.6.2005 myönnetyn ympäristöluvan (dnro KSU-2003-Y-243), 8.7.2009 myönnetyn ympäristöluvan (dnro KSU-2007-Y-319), 2.10.2012 myönnetyn ympäristöluvan (dnro LSSAVI/232/04.08/2011) ja 21.10.2015 myönnetyn ympäristöluvan (dnro LSSAVI/545/2015) lupamääräyksiä sekä yhdistänyt mainitut ympäristöluvut yhdeksi päätökseksi. Aluehallintovirasto on myöntänyt luvan jätteiden siirtokuormaustoiminnalle, maankaatopaikkatoiminnalle, multa- ja maanparannustuotteiden valmistamiselle jätteistä sekä kuolleiden eläinten keräily- ja kuljetuskonttien välivarastoinnille. Aluehallintovirasto on tarkistanut lisäksi laitoksen ympäristöluvan Euroopan komission 17.8.2018 julkaisemien jätteenkäsittelyä koskevien BAT-päätelmien vuoksi. Aluehallintovirasto on poistanut ympäristölupien dnro KSU-2003-Y-243 ja dnro KSU-2007-Y-319 lupamääräyksiä tarpeettomina, koska määräyksissä tarkoitettuja jätteiden käsittelytoimintoja ei laitoksella harjoiteta, päätöksestä. Toimintaa on harjoitettava hakemuksen mukaisesti, ellei lupamääräyksissä toisin määrätä.

Lupamääräykset

Toiminnalle on asetettu lupamääräykset 1.1–11.2, joista lupamääräykset 1.5, 3.8, 3.12, 3.14, 3.15, 3.16, 4.1, 4.3, 4.4, 5.1, 5.7 ja 5.22, siltä osin kuin asiassa on kyse, kuuluvat seuraavasti:

1.5 Toimintaa on harjoitettava siten, ettei jätekeskuksen käytöstä, sisäisestä liikenteestä tai muusta siihen liittyvästä toiminnosta aiheudu haittaa tai vaaraa ihmisen terveydelle tai ympäristölle roskaantumisen, melun, hajun, pölyn, haittaeläimien tai muun niihin rinnastettavan haitan muodossa.

Häiritsevää melua aiheuttavia jätteenkäsittelytoimintoja, kuten murskausta ja seulontaa, saa harjoittaa alueella arkisin vain maanantaista perjantaihin klo 7:00–20:00.

Jätekeskuksen alue ja sen lähiympäristö sekä tulotien varsi tulee pitää siistinä roskista tai muista vastaavista maisemallista, terveydellistä ja ympäristöllistä haittaa tai vaaraa aiheuttavista jätteistä. Mikäli roskaantumista tapahtuu, tulee roskaantuneet alueet siivota välittömästi.

3.8 Toiminta ei saa aiheuttaa toistuvia hajuhaittoja. Hajukaasujen käsittelyssä ja hajujen poistossa on käytettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Biokaasulaitoksen tilat, joissa muodostuu haisevia yhdisteitä, on oltava alipaineistettuja ja tilojen poistoilma on johdettava keskitetysti hajukaasujen käsittelyyn. Käsitelty hajukaasut tulee johtaa vähintään 8 metriä korkeaan purkutupkeen/piippuun hakemuksen mukaisesti.

Biokaasulaitoksesta tulevan poistoilman hajupitoisuus ei saa hajukaasujen käsittelyn jälkeen ylittää 2 000 hajuyksikköä/m³ poistohormista mitattuna. Käsitelty poistokaasut saavat sisältää ulkoilmaan johdettaessa rikkivetyä ja metyylimerkaptania enintään 0,1 ppm/m³. Poistokaasun NH₃-pitoisuus ei saa ylittää 5 mg/Nm³.

Hajupitoisuuden ja NH₃:n päästöraja-arvoa katsotaan noudatetun, kun normaaleissa toimintaolosuhteissa (NOC) mitatun kolmen vähintään 30 minuuttia kestävän peräkkäisen mittauksen keskiarvo ei ylitä raja-arvoa. Mittaustulosta tulee verrata asetettuun raja-arvoon vähentämättä siitä mittausepävarmuutta.

BAT-päätelmiin perustuvia päästöraja-arvoja ei sovelleta tarkkailusuunnitelmassa kuvatuissa OTNOC-tilanteissa. OTNOC-tilanteet tulee esittää Keski-Suomen ELY-keskukselle toimitettavassa yksityiskohtaisessa tarkkailusuunnitelmassa. OTNOC-tilanteeksi ei katsota usein toistuvia, pitkäaikaisia tilanteita.

3.12 Kompostointilaitoksen poistokaasut on käsiteltävä. Kaasunpuhdistus on toteutettava pesurilla ja biologisella hajunpoistosuodattimella tai muulla vastaavan puhdistustehon saavuttavalla puhdistuslaitteistolla.

Laitoksen poistokaasut on puhdistettava siten, että ulkoilmaan johdettaessa niiden ammoniakkipitoisuus on enintään 5 mg/m³ ja laitoksen poistokaasujen hajuyksikön raja-arvo 3 000 HY/m³ tai hajunpoiston tehokkuus vähintään 90 %. Poistokaasujen päästöraja-arvot katsotaan noudatetun, jos normaalissa toiminnassa mitatun kolmen vähintään 30 minuuttia kestävän peräkkäisen mittauksen keskiarvo ei ylitä raja-arvoa. Mittaustulosta tulee verrata asetettuun raja-arvoon vähentämättä siitä mittausepävarmuutta.

BAT-päätelmiin perustuvia päästöraja-arvoja ei sovelleta tarkkailusuunnitelmassa kuvatuissa OTNOC-tilanteissa tai muissa valvontaviranomaisen erikseen hyväksymissä poikkeuksellisissa tilanteissa. OTNOC-tilanteet tulee esittää Keski-Suomen ELY-keskukselle toimitettavassa yksityiskohtaisessa tarkkailusuunnitelmassa. OTNOC-tilanteeksi ei katsota usein toistuvia, pitkäaikaisia tilanteita.

Biosuodattimien kunnosta on huolehdittava ja ne on vaihdettava hyvissä ajoin ennen kuin niiden puhdistusteho heikkenee.

3.14 Olosuhteet kompostimassassa on pidettävä suotuisina orgaanisen aineksen kompostoitumiselle. Massassa tulee olla riittävästi happea, riittävä kosteuspitoisuus, oikeat ravinnesuhteet ja pH-arvo oikealla alueella sekä riittävän korkea lämpötila kompostimassan hygienisoitumisen kannalta.

3.15 Hajua aiheuttavia toimintoja, kuten kompostimassojen siirtoja, seulonta tai kääntöjä, ei saa tehdä tuulen suunnan ollessa asutukseen päin, tyynellä säällä tai muina ajankohtina, jolloin hajujen leviäminen asutuksen suuntaan on mahdollista. Mikäli hajuhaittoja aiheutuu, tulee kompostiaumat peittää tarvittaessa hajua sitovalla seosaineella tai hajunpoistoaineella sekä ryhtyä tarvittaviin muihin toimenpiteisiin hajupäästön selvittämiseksi ja haittojen vähentämiseksi.

3.16 Mikäli multatuotteiden valmistuksessa hyödynnetään jätteitä tai teollisuuden sivutuotteita, tulee tarkemmat tiedot käytettävistä materiaaleista ja niiden määristä esittää ELY-keskukselle. Tiedot tulee toimittaa ELY-keskukselle 12 kuukauden kuluessa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta.

Mikäli multatuotteiden valmistuksessa käytetään teollisuuden sivutuotteita, käytettävät sivutuotteet tulee olla luokiteltuna jätelain 5 a §:n mukaisesti sivutuotteiksi.

4.1 Jätekeskukseen saa ottaa vastaan ja käsitellä 40 000 tonnia vuodessa sellaisia pilaantuneita maa-aineksia, joiden käsittely tai varastointi on tässä päätöksessä sivulla 13–14 olevassa taulukossa hyväksytty. Käsiteltävistä maa-aineksista on oltava tukittuna kaikki käsittelyn kannalta merkittävät aineet ja yhdisteet selvittämiseksi ennen niiden vastaanottoa käsittelyalueelle.

4.3 Haitta-aineiden kulkeutuminen ympäristöön tulee estää käsittelyn ja varastoinnin aikana sopivilla työmenetelmillä, maamassojen kastelulla, varastokasojen välittömällä peittämisellä ja muilla tarvittavilla keinoilla. Varastokasat tulee sijoittaa muuta ympäristöä korkeammalle siten, että valumavedet eivät huuhto kasoja eikä vesi lammikoidu kasojen kohdalle.

Kentät, joilla käsitellään pilaantuneita maa-aineksia, tulee kentän pintarakenteen olla nestetiivis, esimerkiksi nestetiivis asfaltti (tyhjätila $\leq 3 \%$) tai vastaavan suojaustason antava rakenne.

4.4 Kompostoitavaksi voidaan ottaa aumakompostoinnissa biologisesti hajoavaksi tiedettyjä öljyhiilivedyillä (pois lukien helposti haihtuvat hiilivedyt) ja polyaromaattisilla hiilivedyillä pilaantuneita maamassoja.

Kompostointi tulee toteuttaa peitetyissä aumoissa. Kompostoitumisen tehostamiseksi tulee tuki- ja apuaineet valita ja annostella sekä auma rakentaa ja kastella sitä siten, että käsiteltävään maamassaan saadaan aikaan sen sisältämien haitta-aineiden hajoamiselle otolliset olosuhteet (hiili- ja ravinnesuhde, kosteus ja happipitoisuus).

Aumakompostoinnista muodostuvat vedet tulee johtaa öljynerottimen kautta vesihuoltolaitoksen viemäriin.

5.1 Kyllästetty puu on varastoitava nestetiiviiksi pinnoitetulla alustalla (esim. tiivisasfaltti, tyhjättila $\leq 3\%$ tai muu vastaavan suojaustason tuottava päällyste), sisätiloissa tai konteissa. Mikäli varastointialue ei ole katettu, alueen vedet tulee johtaa vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin ja käsiteltäväksi jätevedenpuhdistamolle. Tarvittaessa vedet tulee johtaa öljynerotuksen ja viivytyksen kautta ennen johtamista vesihuoltolaitoksen viemäriin.

Kyllästetyn puun varastoinnin tulee olla lupamääräyksen mukaista viipymättä, kuitenkin viimeistään 31.8.2024. Suunnitelma kyllästetyn puun varastoinnin järjestämisestä tulee toimittaa Keski-Suomen ELY-keskukselle 31.12.2023 mennessä.

5.7 Käsiteltävä rakennus- ja purkujäte ei saa olla peräisin purkukohteista, joilla epäillään syntyvän asbestijätettä eikä kohteessa ole tehty asianmukaista asbestikartoitusta. Vastaanotetusta rakennus- ja purkujätteestä tulee erotella erilaatuiset hyötykäyttökelpoiset materiaalit sekä loppukäsittelyyn ohjattavat jätteet. Käsiteltävä rakennus- ja purkujäte ei saa sisältää haitta-aineita, kuten asbestia, POP-yhdisteitä tai muita vaarallisia jätteitä.

5.22 Laitoksen toiminnassa ja prosesseissa käytettävien kemikaalien ja polttoaineiden käsittely, siirrot ja varastointi on toteutettava siten, että niiden pääsy vesihuoltolaitoksen viemäriin sekä ympäristöön on estetty ja ettei niistä aiheudu maaperän, pinta- tai pohjavesien pilaantumisvaaraa eikä muutenkaan haittaa ympäristölle.

Polttonesteet tulee varastoida lukittavassa kaksoisvaipallisessa, ylitäytön- ja laponestolla varustetussa säiliössä nestetiiviillä pinnalla.

Ratkaisun perustelut

Lupaharkinnan perusteet ja luvan muuttamisen edellytykset

Asian käsittelyssä on sovellettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/75/EU mukaisia parhaita käytettävissä olevia tekniikoita (BAT) koskevia

päätelmiä jätteenkäsittelyä varten. Jätteenkäsittelyn päätelmiä koskeva Euroopan komission täytäntöönpanopäätös (2018/1147/EU) on julkaistu 17.8.2018.

Ympäristönsuojelulain 75 §:n mukaan direktiivilaitoksen päästöraja-arvojen, tarkkailun ja muiden lupamääräysten on parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimuksen toteuttamiseksi perustuttava päätelmiin. Päästöraja-arvot on määrättävä siten, että päätelmien päästötasoja ei ylitetä laitoksen normaaleissa toimintaolosuhteissa (NOC). BAT-päätelmiä sovelletaan niihin laitoksen toimintoihin, joissa harjoitetaan jätteenkäsittelyn BAT-päätelmien soveltamisalaan kuuluvaa käsittelytoimintaa. Hakemuksessa on esitetty muuta kuin normaalia toimintaa koskevat tilanteet (OTNOC) biokaasulaitoksella sekä kompostointilaitoksella. Tällä päätöksellä myönnetty ympäristölupa vastaa ympäristönsuojelulain 80 §:n 1 momentin mukaisesti voimassa olevia päätelmiä ja ympäristönsuojelulakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä.

Lupamääräysten perusteluja

Lupamääräys 1.5

Jätekeskuksen toimintaa koskeva määräys on annettu sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu vaaraa terveydelle eikä ympäristölle. Murskauksen toiminta-ajasta määrättäessä on otettu huomioon hakemuksen liitteenä esitetty melumallinnus. Toiminta-aika vastaa metalliterminaalien toiminta-aikaa. Murskauksen toiminta-ajan rajaaminen on tarpeellista sen aiheuttaman melu- ja pölyhaitan takia.

Lupamääräys 3.8

Hajukaasujen käsittelystä on annettu määräykset toiminnasta aiheutuvien hajuhaittojen ehkäisemiseksi. Lupamääräyksessä 3.8 on kanavoiduille poistokaasuille annettu päästöraja-arvot hakijan esityksen mukaisesti. Raja-arvojen noudattamisen laskentajakso on annettu siten, että voidaan varmistaa biokaasulaitoksen BAT-päätelmien mukainen toiminta.

Lupamääräys 3.12

Kompostointi tulee hoitaa siten, ettei siitä aiheudu hajuhaittaa, maaperän pilaantumista, ympäristön roskaantumista tai muuta siihen rinnastettavaa kompostoinnille ominaista haittaa.

Kompostointilaitoksen poistokaasut on puhdistettava jätteenkäsittelystä aiheutuvien hajuhaittojen estämiseksi. Asetetuilla ammoniakkin ja hajupäästön raja-arvoilla ja biosuodattimen moitteettomalla toiminnalla taataan, ettei toiminta aiheuta ilman pilaantumista ja siitä aiheutuvaa viihtyvyyshaittaa.

Poistokaasujen ammoniakkipitoisuuden sekä hajuyksikön raja-arvot on annettu hakijan esityksen mukaisina. Ammoniakkipitoisuuden raja-arvo on jätteenkäsittelyn BAT-päätelmien (BAT 34) mukainen. Raja-arvojen noudattamisen laskentajakso on annettu siten, että voidaan varmistaa kompostointilaitoksen BAT-päätelmien mukainen toiminta.

Lupamääräys 3.14

Toiminnasta on aiheutunut hajuhaittoja, joten on ollut tarpeen antaa määräykset kompostiaumojen hoidosta ja tarkkailusta, jotta kompostointi ei aiheuta hajuhaittoja jätekeskuksen ympäristössä. Myös Keski-Suomen ELY-keskus on lausunnossaan todennut, että jälkikypsytyksestä syntyviä hajupäästöjä pitää pyrkiä rajoittamaan. Määräyksiä annettaessa on otettu erityisesti huomioon WT BAT-päätelmien BAT 37.

Lupamääräys 3.15

Ottamalla huomioon tuulen suunta ja muut mahdolliset hajujen leviämiseen vaikuttavat ilmastolliset seikat voidaan vähentää asutukselle mahdollisesti aiheutuvia hajuhaittoja.

Lupamääräys 3.16

Tarkempien tietojen toimittamisesta ELY-keskukselle on määrätty, jotta voidaan varmistua jätteiden asianmukaisesta käsittelemisestä.

Lupamääräys 4.1

Pilaantuneiden maa-aineksien käsittelymäärä on määrätty hakijan esityksen mukaisena.

Lupamääräys 4.3

Pilaantuneiden maiden käsittely on määrätty tehtäväksi nestetiiviillä asfaltilla ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Lupamääräys 4.4

Kompostoitavat jätteet tulee varastoida ja käsitellä siten, että käsittelyssä syntyvät päästöt voidaan hallita niin, ettei toiminnasta aiheudu haittoja ympäristölle tai terveydelle. Pilaantuneiden maa-ainesten kompostointikäsittelyssä on tärkeää, että käsittelyalueet ovat tiiviit ja että käsittelyssä käytetään ympäristön kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Lupamääräys 5.1

Kyllästetystä puusta voi liueta varasto- ja käsittelyalueen vesiin haitallisia aineita, jotka voivat aiheuttaa ympäristön pilaantumista. Määräys on annettu maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi ja sitä on muutettu nykyvaatimusten mukaisesti siten, että kattamattomalla alueella varastointia voidaan tehdä vain nestetiiviiksi päällystetyllä alustalla ja alueen vedet on

kerättävä ja johdettava käsittelyyn. Hakemuksessa on esitetty, että käsittely ja varastointi tapahtuu kattamattomalla kenttärakenteella. Määräyksessä on huomioitu myös mahdollisuus varastointiin ja käsittelyyn esimerkiksi kontissa. Hakija on esittänyt, että kyllästetyn puun varastointia tullaan kehittämään.

Lupamääräys 5.7

Määräyksellä pyritään varmistamaan, että haitallisia tai vaarallisia aineita ei pääse kulkeutumaan ympäristöön tai muiden jätteiden sekaan käsittelystä.

Lupamääräys 5.22

Kemikaalien ja polttoaineiden käsittelyä, siirtoja ja varastointia koskevat määräykset on annettu maaperän, pinta- ja pohjavesien pilaantumisriskin ehkäisemiseksi. Toiminnanharjoittajan on oltava erityisesti selvillä käyttämiensä kemikaalien haittavaikutuksista sekä vaatimuksista koskien niiden asianmukaista käsittelyä. Jätekeskuksella käytettäväksi kemikaaleiksi on valittava muut edellytykset huomioon ottaen ympäristön kannalta mahdollisimman haitattomia kemikaaleja. Laitoksen valvojana toimivan ELY-keskuksen tulee olla tietoinen mm. uusien kemikaalien ominaisuuksista, koska niiden käyttöönotto voi lisätä ympäristöön ja terveyteen kohdistuvia vaikutuksia ja riskejä.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Mustankorkea Oy on vaatinut, että aluehallintoviraston päätöksen lupamääräyksiä 1.5, 3.8, 3.12, 3.14, 3.15, 3.16, 4.1, 4.3, 4.4, 5.1, 5.7 ja 5.22 on muutettava seuraavasti:

Lupamääräys 1.5

Murskaus ja seulonta on sallittava kello 7–22 välisenä aikana.

Lupamääräyksen toinen kappale on siten muutettava kuulumaan seuraavasti:

Häiritsevää melua aiheuttavia jätteenkäsittelytoimintoja, kuten murskausta ja seulontaa, saa harjoittaa alueella klo 7:00–22:00.

Lupamääräys 3.8

Kolmen 30 minuutin mittausjakson keskiarvo on muutettava lyhytkestoiseksi mittaukseksi. Lupamääräyksessä on virheellinen yksikkö ppm/m³, oikea on ppm. Lupamääräyksen kolmas kappale on siten muutettava kuulumaan seuraavasti:

Hajupitoisuuden ja NH₃:n päästöarvoja katsotaan noudatetun, kun normaaleissa toimintaolosuhteissa (NOC) mittausulos ei ylitä raja-arvoa. Mittausulosta tulee verrata asetettuun raja-arvoon vähentämättä siitä mittausepävarmuutta.

Lupamääräys 3.12

Kolmen 30 minuutin mittausjakson keskiarvo on muutettava lyhytkestoiseksi mittaukseksi. Lupamääräyksen toinen kappale on siten muutettava kuulumaan seuraavasti:

Laitoksen poistokaasut on puhdistettava siten, että ulkoilmaan johdettaessa niiden ammoniakkipitoisuus on enintään 5 mg/m³ ja laitoksen poistokaasujen hajuyksikön raja-arvo 3 000 HY/m³ tai hajunpoiston tehokkuus vähintään 90 %. Poistokaasujen päästöraja-arvot katsotaan noudatetun, jos normaalissa toiminnassa mittaustulos ei ylitä raja-arvoa. Mittaustulosta tulee verrata asetettuun raja-arvoon vähentämättä siitä mittausepävarmuutta.

Lupamääräys 3.14

Lupamääräyksen kappaleen jälkimmäinen lause on poistettava. Lupamääräys on siten muutettava kuulumaan seuraavasti:

Olosuhteet kompostimassassa on pidettävä suotuisina orgaanisen aineksen kompostoitumiselle. Massassa tulee olla riittävästi happea, riittävä kosteuspitoisuus, oikeat ravannesuhteet ja pH-arvo oikealla alueella.

Lupamääräys 3.15

Lupamääräys on muutettava kuulumaan seuraavasti:

Hajua aiheuttavia toimintoja, kuten kompostimassojen siirtoja, seulontoja tai kääntöjä tulee välttää tuulen suunnan ollessa asutukseen päin, tyynellä säällä tai muina ajankohtina, jolloin hajujen leviäminen asutuksen suuntaan on mahdollista. Mikäli hajuhaittoja aiheutuu, tulee kompostiaumat peittää tarvittaessa hajua sitovalla seosaineella tai hajunpoistoaineella sekä ryhtyä tarvittaviin muihin toimenpiteisiin hajupäästön selvittämiseksi ja haittojen vähentämiseksi.

Lupamääräys 3.16

Lupamääräyksestä on poistettava tulevien vuosien raportoinnin sidonnaisuus päätöksen lainvoimaisuuteen. Lupamääräystä on muutettava siten, että tiedot multatuotteista voidaan toimittaa normaalin jäteraportoinnin yhteydessä. Lupamääräyksen ensimmäinen kappale on siten muutettava kuulumaan seuraavasti:

Mikäli multatuotteiden valmistuksessa hyödynnetään jätteitä tai teollisuuden sivutuotteita, tulee tarkemmat tiedot käytettävistä materiaaleista ja niiden määristä esittää ELY-keskukselle. Tiedot tulee toimittaa ELY-keskukselle 3 kuukautta ennen jätemateriaalin tai sivutuotteen käyttöönottoa.

Lupamääräys 4.1

Lupamääräyksestä on poistettava kappaleen jälkimmäinen virke ja sen sisältämä vaatimus PIMA-maiden analyysitodistuksesta. Lupamääräys on siten muutettava ja määräykseen sisältyvä kirjoitusvirhe korjattava kuulumaan seuraavasti:

Jätekeskukseen saa ottaa vastaan ja käsitellä 40 000 tonnia vuodessa sellaisia pilaantuneita maa-aineksia, joiden käsittely tai varastointi on tässä päätöksessä sivulla 13–14 olevassa taulukossa hyväksytty. Käsiteltävistä maa-aineksista on oltava tutkittuna kaikki käsittelyn kannalta merkittävät aineet ja yhdisteet selvittämiseksi ennen niiden vastaanottoa käsittelyalueelle. Yksittäisiä kuormia voidaan vastaanottaa alueelle varastoon ilman haitta-aineselvitystä ja selvitys tehdään jälkikäteen ennen käsittelyä.

Lupamääräys 4.3

Lupamääräyksestä on poistettava ensimmäisen kappaleen jälkimmäinen virke varastokasojen (PIMA-kentän aumat) sijoittamisesta ja korvattava se yleisellä määräyksellä sijoittaa kasat niin, että vedet voidaan johtaa asianmukaisesti. Lupamääräyksen ensimmäinen kappale on siten muutettava kuulumaan seuraavasti:

Haitta-aineiden kulkeutuminen ympäristöön tulee estää käsittelyn ja varastoinnin aikana sopivilla työmenetelmillä, maamassojen kastelulla, varastokasojen välittömällä peittämisellä ja muilla tarvittavilla keinoilla. Varastokasat tulee sijoittaa siten, että valumavedet eivät huuhto kasoja eikä vesi lammikoidu kasojen kohdalle.

Lupamääräys 4.4

Lupamääräyksestä on poistettava vaatimus kompostiaumojen peittämisestä. Lupamääräyksen toinen kappale on siten muutettava kuulumaan seuraavasti:

Kompostoitumisen tehostamiseksi tulee tuki- ja apuaineet valita ja annostella sekä auma rakentaa ja kastella sitä siten, että käsiteltävään maamassaan saadaan aikaan sen sisältämien haitta-aineiden hajoamiselle otolliset olosuhteet (hiili- ja ravannesuhde, kosteus ja happipitoisuus).

Lupamääräys 5.1

Lupamääräyksestä on poistettava vaatimus kyllästetyn puun välivarastointikentän asfaltin muuttamisesta nestetiiviiksi. Jälkimmäisen kappaleen määräajat on sidottava päätöksen lainvoimaiseksi tulemiseen. Lupamääräyksen ensimmäinen kappale on siten muutettava kuulumaan seuraavasti:

Kyllästetty puu on varastoitava asfaltoidulla alueella, sisätiloissa tai konteissa. Mikäli varastointialue ei ole katettu, alueen vedet tulee johtaa vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin ja käsiteltäväksi jätevedenpuhdistamolle. Tarvittaessa vedet tulee johtaa öljynerotuksen ja viivytyksen kautta ennen johtamista vesihuoltolaitoksen viemäriin.

Lupamääräys 5.7

Lupamääräyksestä on poistettava viimeinen virke ja korvattava se virkkeellä, jonka mukaan asbestia, POP-yhdisteitä tai muita vaarallisia yhdisteitä sisältävät jätteet on vietävä paikkaan, jossa niitä voidaan luvan mukaisesti

käsitellä taikka käsiteltävästä jätteestä on poistettava haitalliset aineet, kuten asbesti, POP-yhdisteet ja muut vaaralliset aineet, ennen jatkokäsittelyä tai eteenpäin toimittamista. Lupamääräys on siten muutettava kuulumaan seuraavasti:

Käsiteltävä rakennus- ja purkujäte ei saa olla peräisin purkukohteista, joilla epäillään syntyvän asbestijätettä eikä kohteessa ole tehty asianmukaista asbestikartoitusta. Vastaanotetusta rakennus- ja purkujätteestä tulee erotella erilaatuiset hyötykäyttökelpoiset materiaalit sekä loppukäsittelyyn ohjattavat jätteet. Käsiteltävästä jätteestä tulee saada pois kierrosta haitalliset aineet, kuten asbesti, POP-yhdisteet ja muut vaaralliset jätteet ennen eteenpäin toimittamista.

Lupamääräys 5.22

Lupamääräyksestä on poistettava vaatimus nestetiiviistä pinnasta. Lupamääräyksen toinen kappale on siten muutettava kuulumaan seuraavasti:

Polttonesteet tulee varastoida lukittavassa kaksoisvaipallisessa, ylitäytön- ja laponestolla varustetussa säiliössä.

Vaatimusten perusteluja

Lupamääräys 1.5

Melumallinnusten perusteella päiväohjearvon ylitys voi tapahtua lähimpien asuinkiinteistöjen kohdalla vain, kun kaikki toiminnot ovat yhtä aikaa käynnissä mukaan lukien muiden toimijoiden louhinnat ja murskaukset.

Tällainen tilanne on hyvin epätodennäköistä ja louhinta-alueen toiminnot ovat päättymässä, joten melua aiheuttavia jätteenkäsittelytoimintoja voisi toteuttaa myös tarvittaessa viikonloppuisin ja klo 22:00 saakka päivittäin. Melua aiheuttavat murskaus- ja seulontatoiminnot tehdään myös urakoitsijoiden siirrettävällä kalustolla, jolloin murskaaminen pyritään suorittamaan mahdollisimman nopeasti. Tämän vuoksi toiminta-ajaksi tarvitaan kello 7.00–22.00. Voimassa olevassa luvassa ei ole aikarajoituksia käsittelyjen suhteen. Mustankorkea Oy:n toiminnasta meluvalitukset ovat olleet hyvin harvinaisia.

Lupamääräykset 3.8 ja 3.12

Biokaasulaitoksella ja kompostointilaitoksella on tehty säännöllisiä poistoilman rikkiyhdisteiden, hajupitoisuuden ja ammoniakkipitoisuuden mittauksia. Mittaukset on tehty lyhytkestoisena näytteenottona eikä jatkossakaan ole tarve tehdä hajupitoisuuden ja ammoniakkipitoisuuden mittausta kolmena vähintään 30 minuuttia kestäväenä mittauksena. Biokaasulaitoksen poistoputki sijaitsee katolla ja näytteenotto on haasteellista johtuen poistoputken rakenteesta ja näytteenottopaikasta. Kompostointilaitoksella vaatimus 30 minuutin mittausajasta ei ole tarkoituksenmukaista. Mikäli näytteenottopisteitä olisi jatkossa biosuotimella useampi, ei mittausta olisi mahdollista tehdä normaalin työajan puitteissa. Lisäksi on viitattu jätteenkäsittelyn (WT) BAT-päätelmien ilmaan vapautuvia

päästöjä koskevaan parhaaseen käytettävissä olevaan tekniikkaan liittyviin päästötasoihin.

Lupamääräys 3.14

Kompostoitavan massan hygienisointi on tehty käsittelylaitoksella (kompostointilaitos, Ruokaviraston hyväksyntä FIC239-089089/2019). Jälkikypsytyksentällä saatetaan kompostoitumisprosessi loppuun, jotta materiaali on käyttökelpoista multatuotteiden valmistukseen. Kompostin hygienisointia ei tehdä jälkikypsytyksentällä.

Lupamääräys 3.15

Lupamääräys on ristiriitainen lupamääräyksen 3.14 kanssa, missä vaaditaan aumoissa pidettäväksi kompostoinnille suotuisat olosuhteet. Jälkikypsytyksentällä suotuisia olosuhteissa aumoissa pidetään yllä kääntämällä kompostiaumoja. Jyväskylän alueella pääasialliset tuulensuunnat ovat olleet luoteesta ja kaakosta, jolloin tuulen suunta on joko Mustalammen tai Ylämyllyjärven/Kauramäen asutusalueille. Näiltä, eikä muiltakaan asuinalueilta, ole tullut hajuhaittahavaintoja kuluvana vuonna. Länsisuunnassa asutus on etäällä jätekeskuksesta, joten kääntötoiminta rajoittuisi vain itätuulen aikaan mikä on harvinaista alueella. Tästä syystä päätöksessä tulee mahdollistaa käännöt myös muiden tuulien aikaan. Huomioitavaa on, että hajuvalitukset alueella ovat nykyään vähäiset. Hajujen hallintaan liittyvät toimenpiteet ja investoinnit ovat vähentäneet hajuvaikutuksia.

Lupamääräys 3.16

Multatuotteita kehitetään jatkuvasti ja kiertotalouden periaatteiden mukaisesti valmistukseen käytetään mahdollisuuksien mukaan jätteiksi luokiteltavia materiaaleja esimerkiksi lannoitearvojen parantamiseksi tai multatuotteen rakenteen parantamiseksi. Ympäristöluvan puitteissa multatuotteiden valmistaminen jatkuu mahdollisesti kymmeniä vuosia. Yhtiö ei pysty ennustamaan mitä materiaaleja on käytössä esimerkiksi viiden vuoden kuluttua. Tämän vuoksi tietojen toimittaminen 12 kuukauden kuluessa lupapäätöksen voimaan tulosta on kohtuuton vaatimus.

Lupamääräys 4.1

Ajoittain jätekeskukselle voi tulla kuormia, joista ei ole pystytty tekemään haitta-aineselvitystä aikataulu- tai muusta syystä esimerkiksi onnettomuustilanteessa. Tällöin tulee pystyä vastaanottamaan maa-aines varastoon, kuten voimassa olevan luvan mukaisesti on pystytty toimimaan.

Lupamääräys 4.3

Jätekeskuksella ei ole pilaantuneiden maa-ainesten käsittelyalueella muuta ympäristöä korkeampia kohtia, vaan käsittelykenttä on muotoiltu siten, ettei valumavedet huuhto varastokasoja. Tämä on tyypillinen tapa toteuttaa käsittelykentät jätekeskusalueilla.

Lupamääräys 4.4

Kompostointia käytetään keskiraskaiden ja raskaiden öljyjakeiden poistamiseen maasta. Tällaiset öljyhiilivedyt eivät juuri haihdu ja myös liikkuvat huonosti veden mukana. Ympäristövaikutusten osalta peittäminen ei ole perusteltua. Auman peittäminen tiiviillä materiaalilla estää ilman pääsyä aumaan, mikä haittaa kompostoitumisprosessia. BAT-päätelmissä BAT 37 on toimenpiteinä auman peittäminen puoliläpäisevällä kalvolla tai toiminnan mukauttaminen säätiloihin. Mustankorkean jätekeskuksella on käytössä jälkimmäinen ja toiminta on BAT-päätelmien mukaista.

Lupamääräys 5.1

Kyllästettyä puuta käytetään pääasiassa ulkotiloissa sen sään ja lahokeston vuoksi. Tällaiset materiaalit ovat pääosin vuosikausia sään vaikutuksen alaisina. Materiaalin pinnalla mahdollisesti olleet liukoiset haitta-aineet ovat jo poistuneet materiaalista, joten varastointi tavanomaisella asfaltilla on riittävä.

Lupamääräys 5.7

Jätelain mukaisesti jätteen haltijalla on selvilläolovelvollisuus jätteen ominaisuuksista ja se koskee myös POP-jätteitä. Jätteen haltijan tulisi erotella jo syntypaikalla POP-jätteet muista jätteistä. Tuottajan tunnistusvastuu ei ole paras ratkaisu, vaan käsittelylaitoksilla on paremmat edellytykset POP-jätteiden tunnistamiseen erityisesti jätteiden muodostuessa useista kohteista. POP-jätteiden kanssa tärkeintä on, että materiaali saadaan pois kierrosta ja hävitettyä asianmukaisesti esimerkiksi polttamalla.

Lupamääräys 5.22

Jätekeskustoiminnassa käytetään siirrettäviä polttoainesäiliöitä, koska polttoainetarve riippuu siitä missä koneet työskentelevät. Tämän vuoksi säiliöt joudutaan pitämään myös alueilla, joilla ei ole pinnoitteita. Polttoaineiden säilytys on rinnastettavissa maa- ja metsätaloudessa sekä työmailla käytettäviin säiliöihin. Tästä syystä säiliöt ovat kaksoisvaipallisia ylitäytönestolla varustettuja säiliöitä, ja vaade niiden pitämisestä nestetiiviillä pinnalla on kohtuutonta.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Hallinto-oikeus on tiedottanut valituksesta julkisella kuulutuksella. Tieto kuulutuksesta on julkaistu Jyväskylän kaupungissa.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolta on pyydetty lausunto valituksesta. Asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, sekä Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Jyväskylän kaupungille, Jyväskylän kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisille, Jyväskylän kaupungin kaavoitusviranomaiselle, Alva-yhtiöt Oy:lle / Jätevesi, Jyväskylän Seudun

Puhdistamo Oy:lle ja Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (Tukes) on varattu tilaisuus vastineen antamiseen valituksesta.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on valituksesta antamassaan lausunnossa viitannut melua aiheuttavia toimintoja koskevan lupamääräyksen 1.5 osalta lupamääräykseen sekä sen perusteluihin. Hakemuksen liitteenä toimitetun Mustankorkean jätekeskuksen meluselvityksen (26.2.2019) liitteenä 1 olevassa taulukossa ”melulähteet ja niiden melutiedot” on esitetty, että murskauksen toiminta-aika on kello 7–19. Esitetyn meluselvityksen melumallinnus on tehty tuon taulukon perusteella.

Valituksessa esiin tuotujen vaatimusten osalta tulee huomioida se, että osa lupamääräyksistä on siirretty voimassa olevista ympäristöluvista sellaisenaan tai osin valituksenalaiseen päätökseen. Näihin lupamääräyksiin ei ole esitetty muutoksia lupahakemuksessa eikä niitä ole ollut tarve muuttaa esimerkiksi muuttuneen lainsäädännön takia.

Muilta osin aluehallintovirasto on viitannut päätökseensä ja sen perusteluihin sekä todennut, että valituksessa ei ole esitetty sellaisia seikkoja, joiden perusteella aluehallintoviraston päätöstä tulisi muuttaa.

Tukes on valituksesta antamassaan vastineessa tuonut esille, koskien lupamääräystä 5.22, että valittajan jätekeskuksen toiminnot eivät ole rinnastettavissa maa- ja metsätalouden tai työmaiden toimintoihin, jotka ovat luonteeltaan tilapäisiä. Jätekeskuksen toimintaa harjoitetaan varsin tarkkaan määritetyn laitosalueen sisäpuolella jatkuvaluonteisesti. Polttoainesäiliöt tulee sijoittaa nestetiiviille pinnalle.

Kemikaaliturvallisuuslain 10 § velvoittaa toiminnanharjoittajaa ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja niiden seurausten rajoittamiseksi. Kemikaalivuodot tulee hallita sekä polttoainesäiliöiden täyttötapahtumissa, että työkonien tankkausten yhteydessä. Toiminnanharjoittaja vastaa siitä, että kaikki sen toiminnot ovat kemikaaliturvallisuuslain ja sen nojalla annettujen säädösten mukaisia.

Jyväskylän kaupungin ympäristönsuojelupäällikkö (Jyväskylän kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen) on valituksesta antamassaan vastineessa todennut lupamääräyksestä 1.5, että meluvalituksia alueelta ei ole tullut. Kuitenkin alueen lähimmän asuinalueen Ylä-Myllyjärven (etäisyys noin 600 metriä) ja Ronsuntaipaleentien väliin on tullut vireille 29.9.2023 Ylämyllyjärvi II asemakaava. Kaavan tarkoituksena on laajentaa Ylämyllyjärven pientaloaluetta. Asemakaava-alueen raja on lähimmillään noin 300 metrin etäisyydellä jätekeskuksen toiminnoista. Melutason on todettu alittavan suurelta osin raja-arvon 55 dB itäpuolen asuinalueella Myllyjärvi. Vallitsevien tuulen suuntien suunnassa sijaitsee Kauramäki II asemakaava-alue. Kaupunki on huomionnut uusilla asuinalueilla olemassa olevan toiminnan, ja kaavoitus on nojannut tehtyihin meluselvityksiin. Melutasoja ja palautetta viikonloppujen osalta on katsottu tarpeelliseksi seurata aktiivisesti. Voimassa olevassa luvassa ei ole ollut aikarajoituksia käsittelyjen suhteen. Perusteluissa on todettu, että melumallinnusten perusteella päiväohjearvojen ylitys voi

tapahtua vain silloin kuin kaikki toiminnot ovat yhtä aikaa käynnissä mukaan lukien muiden toimijoiden louhinnat ja murskaukset. Alueen yhteismelua on toki järkevää tarkastella kokonaisuutena.

Lupamääräyksestä 3.8 on tuotu esille, että viimeisimmät palautejärjestelmään tulleet kuntalaisilmoitukset hajuhaitoista ovat tulleet syksyllä 2019. Palautteista suurin osa menee Mustankorkean omien palautekanavien kautta. Ilmoitukset poikkeavista toiminnasta ja hajuhaitoista tulevat ympäristönsuojeluviranomaiselle yleensä toiminnanharjoittajalta. Biokaasulaitoksella voidaan käyttää biokaasulaitoksen osalta käytännön toiminnassa hyväksi havaittuja mittausten menetelmiä. Hajunhallintatoimet ovat jokapäiväisiä toimintoja ja toiminnot ovat hyvin tunnistettuja.

Lupamääräyksestä 3.12 on todettu, että kun toiminta on säännöllistä ja tarkoitustaan palvelevaa, voidaan toimia Mustankorkea Oy:n ehdotuksen mukaisesti.

Lupamääräyksestä 3.15 on tuotu esille, että valitukset hajusta ovat olleet vähäisiä. Edelliset palautteet hajusta ovat tulleet vuonna 2019 Ylämyllyjärven asuinalueelta. Ehdottomana kieltona lupamääräys voi pitkäaikaisissa samankaltaisissa tuulioloissa aiheuttaa hankaluuksia toiminnalle. Lupamääräystä on myös hankala valvoa. Toiminnanharjoittaja tuntee alueella tehtävät toimenpiteet ja osaa hallita hajuihin liittyviä vaikutuksia.

Lupamääräyksestä 3.16 on todettu, että ehdotettu kolme kuukautta ennen jättemateriaalin tai sivutuotteen käyttöönottoa on kohtuullinen. Tämä mahdollistaa kiertotalouden periaatetta käyttäen sitä mitä on kulloinkin saatavissa ja mahdollistaen myös uuden kokeilun.

Lupamääräyksestä 4.1 on tuotu esille, että toiminnanharjoittajan lisäys on toiminnan ja jälkivalvonnan ohjeistuksen kannalta hyödyllistä. Jälkikäteen selvitettävistä jätemääristä ei ole tietoa, joten nämä hakija voisi vielä selvittää tarkemmin. Pilaantuneiden maiden väliavarastoinnille ei ole Jyväskylän alueella juurikaan muita vaihtoehtoja hallittuun varastointiin.

Lupamääräyksestä 5.1 on todettu, että ympäristönsuojeluviranomainen on edellyttänyt pääsääntöisesti omissa jätteenkäsittelyluvuissaan tavallista asfaltointia.

Lupamääräyksestä 5.22 on tuotu esille, että siirrettävät säiliöt tulee olla nestetiiviillä pinnoilla. Polttoaineiden tankkauksen yhteydessä saattaa ympäristöön päästä roiskeita. Näin ollen tankkausten tulee olla kemikaaleja/polttonesteitä kestävällä alustalla. Vastineessa on viitattu Jyväskylän kaupungin ympäristönsuojelumääräyksissä polttonesteiden varastoinnista sanottuun.

Alva-yhtiöt Oy on todennut, että yhtiö ei katso tarpeelliseksi antaa vastinetta valituksen johdosta.

Jyväskylän kaupungin terveydensuojeluviranomaisen puolesta ympäristöterveystarkastaja on valituksesta antamassaan vastineessa todennut, että alueen kaakkoispuolelle on muodostumassa uusi asuinalue Ylämyllyjärvi II. Tämä tulee huomioida tarkastelussa. Ympäristöterveyteen ei ole tullut yhteydenottoja olemassa olevilta alueilta.

Keski-Suomen ELY-keskus on valituksesta antamassaan vastineessa todennut seuraavaa:

Lupamääräyksen 1.5 murskauksen ja seulonnan sallimisesta kello 7–22 sekä myös lauantaisin ja sunnuntaisin on todettu, että jätekeskuksen toiminnassa murskataan merkittäviä määriä mineraalista jätettä (betoni-, tiili- ja muuta vastaavaa jätettä) sekä puujätettä ja muuta puuainesta kompostoinnin tukiaineeksi. Lisäksi rakennusjätettä ja vastaavaa yhdyskuntajätettä murskataan poltettavaksi. Myös metallin paloittelusta voi syntyä häiritsevää melua. Vaikka betonin murskauksen melupäästö on suurempi, niin selvin kuuluvuus asutuksen kannalta lienee kompostoinnin tukiaineen murskauksella, mikä tapahtuu kompostointilaitoksen vieressä. Murskauspaikan ja asutuksen välillä ei käytännössä ole rakenteellisia eikä maastollisia meluesteitä. Jätekeskuksen melusta ei tule ELY-keskuksen tietoon säännöllisesti ilmoituksia. Kuluvin lokakuun alussa puun murskauksesta tuli kuitenkin ilmoitus reilun kilometrin etäisyydeltä murskauspaikasta. Melusta ei kuitenkaan tule asukasilmoituksia välttämättä joka vuosi. Tavallisin meluilmoituksen aiheuttaja on ollut työkoneiden peruutusäänet ja seuraavaksi yleisin murskauksen ääni tai kolina. Häiritsevän melun tuottamisen rajoittaminen määräyksen mukaisesti kello 20 jälkeen sekä viikonloppuisin on yleisellä tasolla perusteltua melko lähellä olevan asutuksen takia. Valituksessa esitetty toiminta-aika kello 7–22 on myös valtioneuvoston päätöksen melutason ohjeistoista mukainen päiväohjeiston soveltamisaika, jota myös valituksenalaisen päätöksen määräyksessä 1.7 on sovellettu. Jätekeskuksella on laajat aukioloajat (ma–pe kello 7–19) ja se on kesäaikaan auki myös lauantaisin.

Puun murskaus sijoittuu pientuojien puutarhajätteen vastaanottoaikan viereen, joten murskauksen toteuttaminen turvallisesti aukioloaikoina ei välttämättä aina ole mahdollista. Joskus kesähelteiden takia murskausta ei ole voitu toteuttaa päiväsaikaan, koska laitteita ei ole saatu jäähdytettyä riittävästi. Edellä esitetyn perusteella on perusteltua lieventää toiminta-ajalle annettua rajoitusta. Vaikka jätettä käsitellään murskaamalla verrattain suuriakin määriä, murskaus ei ole jatkuvasti tehtävää toimintaa, vaan tapahtuu melko lyhyissä jaksoissa riittävän määrän kerryttyä varastoon. Murskauksen voisi siten sallia myös kello 20–22 sekä viikonloppuisin, tai ainakin lauantaisin. Sen sijaan voitaisiin tarvittaessa rajoittaa päivien tai tuntien lukumäärää, jolloin melua aiheuttavaa toimintaa saa harjoittaa kello 20 jälkeen ja viikonloppuisin. Ainakin pitemmällä tähtäimellä melun vaikutuksia voitaneen vähentää rakenteiden avulla tai toisella paikalla jätekeskuksen alueella. Melun ohjeistojen täyttyminen voidaan tarvittaessa varmistaa mittauksin. Näin voitaisiin käytännössä toteuttaa jätekeskuksen kannalta tarpeelliset toimet lisäämättä juurikaan räsitystä lähiasutukselle.

Lupamääräyksistä 3.8 ja 3.12 on tuotu esille, että nykyistä, lyhytkestoisempaa näytteenotto-/mittaustapaa on pidettävä soveltuvampana, erityisesti kompostointilaitoksen biosuodattimen pinnalta tehtävien mittausten osalta. Biosuodin on pinta-alaltaan suuri ja tutkittava kaasu kerätään sen pinnalta huuvalle kuudesta eri pisteestä. Vähintään kolmen 30 minuutin mittauksen tekeminen tekisi mittauksesta huomattavan kalliin ja johtaisi käytännössä mittauspisteiden määrän vähentämiseen, koska niiden lukumäärää ei ole määrätty. Vaihtelua on kuitenkin enemmän eri mittauspisteistä purkautuvan kaasun laadussa kuin 30 minuutin jaksojen välillä tai 30 minuutin jakson aikana samassa pisteessä. Siten nykyinen useammasta pisteestä tehty, vaikka lyhytaikaisempikin, mittaus antaa edustavamman kuvan biosuodattimelta kokonaisuudessaan purkautuvan kaasun laadusta.

Lupamääräyksestä 3.14 on todettu, että ELY-keskus yhtyy valittajan perusteluun, koska kompostimassan hygienisointi tapahtuu jo kompostointilaitoksessa ennen jälkikypsytyä.

Lupamääräyksestä 3.15 on tuotu esille, että jätekeskuksen sijainti on haastava hajujen leviämisen kannalta ja haju on eniten asukasilmoituksia aiheuttanut päästö, mitä määräyksellä on ollut tarkoitus vähentää. Aumojen käänö on kuitenkin olennaista kompostoitumisen etenemisen kannalta eikä sen tekemistä ajallaan ole syytä lykätä. Hapettomaksi menneen auman käänö voi aiheuttaa enemmän hajuhaittaa kuin ajallaan tehty käänö, vaiikkeivat sääolosuhteet olisikaan optimaaliset.

Lupamääräyksestä 3.16 on todettu, että tähän asti kompostoinnissa tai multatuotteiden valmistuksessa hyödynnettävät jätteet on jo hyväksytty käyttötarkoitukseen. Uudet ympäristölupaan sisällytettävät käsittelyyn otettavat jätemateriaalit on määräyksen sisällöstä huolimatta esitettävä ELY-keskukselle ennen niiden käyttöönottoa. Esitettyjen tietojen perusteella ELY-keskus arvioi normaalina valvontatoimena, onko lupaan haettava ympäristönsuojelulain perusteella muutosta ennen uusien jätemateriaalien käyttöönottoa.

Lupamääräyksestä 4.1 on tuotu esille, että valittajan esittämä lisäys on perusteltu ennalta arvaamatta muodostuneiden maamassojen ja pienten kuormien kohdalla.

Lupamääräyksestä 4.3 on todettu, että pilaantuneet maa-ainekset varastoidaan niille varatulla vesitiiviillä kentällä, jolta vedet ohjataan kallistuksin öljynerottimen kautta viemäriin. Sanojen tarkoitus jää epäselväksi, eivätkä ne ole muutenkaan tarpeen.

Lupamääräyksestä 4.4 on tuotu esille, että peittämisvaatimusta ei ole erikseen perusteltu eikä toisaalta määritelty, miten aumat on peitettävä tai mitä peittämisellä tavoitellaan. Kompostointialueella syntyvät vedet johdetaan öljynerotuksen kautta viemäriin, joten merkittävää vaaraa aineiden huuhtoutumisesta ei pitäisi olla. Pölyämällä tapahtuvaa leviämistä ei kompostointiaumoista ole arvioitu merkittäväksi. Vaatimus peittämiselle ei ole tarpeellinen.

Lupamääräyksestä 5.1 on todettu, että määräaikojen sitominen päätöksen lainvoimaisuuteen on perusteltu vaatimus, koska välitöntä pilaantumisen vaaraa ei liene olemassa ja nestetiiviiksi pinnoittaminen ja viemäröintijärjestelyt ovat rakennushankkeena kohtalaisen huomattavia. Valittajan arvio käytetyn CCA-kyllästetyn puun sisältämien haitallisten aineiden liukenemisvaarasta on oikeansuuntainen. Rakenne- ja vesienkäsittelyvaatimukset olisi parasta perustaa jätteestä todellisuudessa aiheutuviin vaikutuksiin.

Lupamääräyksestä 5.7 on todettu, että pysyvien orgaanisten yhdisteiden esiintyminen jätteissä ja siitä aiheutuvat toimenpiteet jätehuollossa ovat vielä osin tai pitkälti selvittämättä. Asiaa ei ole huomioitu Mustankorkean jätekeskuksen lupahakemuksessa. Lähtökohtaista estettä POP-jätteen käsittelyyn nykyisillä laitoksilla ei ole, kunhan niille asetetut käsittelyvaatimukset huomioidaan. Vielä on tarkastelematta, aiheuttavatko muutokset jätteenkäsittelyssä tarvetta ympäristölupien muuttamiselle. Asbestia ei sen sijaan tule ottaa lajitteluhallilla vastaan, vaan se tulee ohjata suoraan loppukäsittelyyn. Sama koskee muuta vaarallista jätettä. POP-jäte voi olla vaarallista jätettä, mutta ei ole sitä lähtökohtaisesti.

Lupamääräyksestä 5.22 on tuotu esille, että määräys 5.22 koskee polttonesteiden varastointia ja määräys 5.23 muiden(kin) kemikaalien varastointia. Ensin mainitussa on vaatimus varastoinnista kaksoisvaipallisessa säiliössä ja nestetiiviillä pinnalla ja jälkimmäisessä vaatimus kaksoisvaipallisessa säiliössä tai sijoittaminen suoja-altaaseen. Vaatimusten tulisi olla yhtenäisiä, ellei kemikaalin tai varastopaikan ominaisuuksista muuta johdu. Nestetiivis pinta ei itsessään juurikaan pidätä vuotoa, vaan ohjaa sen vain pois vuotopaikalta, jollei pinta ole reunakorokkein varustettu, muuten allastettu tai viemäröity. Määräys jättää myös epäselväksi, onko sen tarkoitus koskea vain Mustankorkean jätekeskuksen pysyviä polttonesteiden jakelupaikkoja vai yleisemmin kaikkea polttonesteiden varastointia alueella, mukaan lukien muun muassa urakoitsijoiden pienet säiliöt ja väliaikaiset jakelupaikat.

Mustankorkea Oy on antanut vastaselityksen ja todennut yhtyvänsä Keski-Suomen ELY-keskuksen ja Jyväskylän kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen vastineeseen. Yhtiö on lisäksi esittänyt seuraavaa.

Meluselvityksen mukaan jätekeskuksen alueen lähimpien asuinalueiden päiväajan keskiäänitaso $L_{Aeq7-22}$ jää alle raja-arvotason 55 dB. Osa jätekeskuksen toiminnoista, kuten lajittelupihan, lajitteluhallin, paalaushallin ja metalliterminaalien toiminnot päättyvät kello 19, joten yksin murskauksen aiheuttaman melun ei siten arvioida nostavan päiväajan keskiäänitasoa kello 19–22 välisenä aikana yli mallinnetun äänitason.

Jätekeskuksen meluavimmat toiminnot sijoittuvat jätekeskuksen pohjoisosaan, josta etäisyyttä suunnitellulle Ylä-Myllyjärvi II:n asuinalueelle on noin kilometri. Meluavimpien toimintojen ja suunnitellun asuinalueen väliin jätekeskuksen suljetuille loppusijoitusalueille on toteutettu pajuistutuksia,

jotka osaltaan vaimentavat äänen kulkeutumista asutuksen suuntaan. Lähimmät mahdollista hajuhaittaa aiheuttavat toiminnot sijaitsevat noin 600–700 metrin etäisyydellä suunnitellusta Ylä-Myllyjärvi II:n asuinalueesta. Ylämyllyjärvi II kaava-aineiston perusteella alueen jätekeskuksen puoleisella sivulla on luontoarvoja, jolloin mahdollisesti asutus sijoittunee vielä kauemmaksi jätekeskuksesta. Vuonna 2023 haittahavaintoja on saatu kaksi sekä yksi melu- ja yksi hajuhaittahavainto. Jätekeskuksen toiminnoista ei aiheudu haittaa asuinalueille. Yhtiö huomioi toiminnassaan saamaansa palautteet jätekeskuksen toimintojen aiheuttamista ympäristöhaitoista.

Lisäksi aluetta pyritään kehittämään kiertotalousalueeksi, jolloin alueella toimii tulevaisuudessa myös muita yrityksiä. Melua aiheuttavien jätteenkäsittelytoimintojen rajoittaminen voi vaikuttaa yritysten halukkuuteen tuoda toimintonsa alueelle, jos toiminta-aikaa rajataan melun perusteella.

Jätekeskuksella on pysyvä polttoaineen säilytys- ja jakelupaikka, jossa on siirrettävät kaksoisvaipalliset polttoainesäiliöt asfaltoidulla pinnalla. Pysyvä polttoaineen säilytys- ja jakelupaikka voidaan toteuttaa tiiviillä rakenteella (esimerkiksi metallinen/muovinen suoja-allas). Muualla jätekeskuksen laajalla alueella siirrettävien polttoainesäiliöiden kaksoisvaipallisuus, ylitäytön- ja laponesto riittävät.

Siirrettävät polttoainesäiliöt tehostavat jätekeskuksen toimintaa. Esimerkiksi eri urakoitsijoiden toiminnot eri puolilla jätekeskuksen aluetta voivat olla lyhytaikaisia. Nestetiivis pinnoitus ei pidätä vuotoa, vaan ohjaa sen vain pois vuotopaikalta, jollei pinta ole esimerkiksi allastettu tai viemäröity. Tällaisten rakenteiden toteuttaminen siirrettävien polttoainesäiliöiden vuoksi on kohtuuton vaatimus. Esimerkiksi jätetäyttöalueella polttoainesäiliölle ei voi toteuttaa nestetiivistä pintaa alueen käytön ja painumisen vuoksi.

Tehokkain tapa polttoainevuotojen ehkäisyyn on käyttää kaksoisvaipallisia ylitäytönestolla varustettuja säiliöitä sekä huolellinen toimiminen tankkaustoimenpiteen aikana. Tankkauspaikoille varataan riittävä määrä öljynimeytysaineita vuotojen varalle. Jätekeskus ei sijaitse herkällä maankäytön alueella, luokitellulla pohjavesialueella tai sellaisen läheisyydessä. Vuototilanteissa tapahtumaan on mahdollisuus puuttua välittömästi, sillä jätekeskuksen alueella on saatavilla työkoneita ja öljynimeytysmateriaalia vuodon torjumiseksi ja kunnostamiseksi. Öljyisille maa-aineksille on osoitettu vastaanotto- ja käsittelypaikka jätekeskuksen alueella.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus valituksen enemmälti hyläten muuttaa aluehallintoviraston päätöksen lupamääräyksiä 3.15 ja 3.16 ja pidentää lupamääräyksessä 5.1 asetettuja määräaikoja valituksen käsittelyyn kuluneen ajan takia. Muutetut lupamääräykset kuuluvat kokonaisuudessaan seuraavasti (*muutokset kursivilla*)

3.15 Hajua aiheuttavia toimintoja, kuten kompostimassojen siirtoja, seulonta tai kääntöjä, *tulee välttää* tuulen suunnan ollessa asutukseen päin, tyynellä säällä tai muina ajankohtina, jolloin hajujen leviäminen asutuksen suuntaan on mahdollista. Mikäli hajuhaittoja aiheutuu, tulee kompostiaumat peittää tarvittaessa hajua sitovalla seosaineella tai hajunpoistoaineella sekä ryhtyä tarvittaviin muihin toimenpiteisiin hajupäästön selvittämiseksi ja haittojen vähentämiseksi.

3.16 Mikäli multatuotteiden valmistuksessa hyödynnetään jätteitä tai teollisuuden sivutuotteita, tulee tarkemmat tiedot käytettävistä materiaaleista ja niiden määrästä esittää ELY-keskukselle. Tiedot tulee toimittaa ELY-keskukselle *kolme kuukautta ennen jätemateriaalin tai sivutuotteen käyttöönottoa*.

Mikäli multatuotteiden valmistuksessa käytetään teollisuuden sivutuotteita, käytettävät sivutuotteet tulee olla luokiteltuna jätelain 5 a §:n mukaisesti sivutuotteiksi.

5.1 Kyllästetty puu on varastoitava nestetiiviiksi pinnoitetulla alustalla (esim. tiivisasfaltti, tyhjätila ≤ 3 % tai muu vastaavan suojaustason tuottava päällyste), sisätiloissa tai konteissa. Mikäli varastointialue ei ole katettu, alueen vedet tulee johtaa vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin ja käsiteltäväksi jätevedenpuhdistamolle. Tarvittaessa vedet tulee johtaa öljynerotuksen ja viivytyksen kautta ennen johtamista vesihuoltolaitoksen viemäriin.

Kyllästetyn puun varastoinnin tulee olla lupamääräyksen mukaista viipymättä, kuitenkin viimeistään 30.6.2026. Suunnitelma kyllästetyn puun varastoinnin järjestämisestä tulee toimittaa Keski-Suomen ELY-keskukselle 31.10.2025 mennessä.

Perustelut

Sovellettuja oikeusohjeita

Ympäristönsuojelulain 7 §:n 1 momentin mukaan toiminnanharjoittajan on järjestettävä toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Toiminnanharjoittajan on rajoitettava toimintansa päästöt ympäristöön ja viemäriverkostoon mahdollisimman vähäisiksi.

Ympäristönsuojelulain 39 §:n pykälän 2 momentin mukaan hakemukseen on liitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys toiminnasta, sen vaikutuksista, asianosaisista ja muista merkityksellisistä seikoista.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa:

1) terveyshaittaa;

- 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa;
- 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta;
- 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella;
- 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset:

- 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista;
- 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä;
- 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä;
- 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa;
- 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimita;
- 6) muista toimita, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Saman pykälän 3 momentin mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöraja-arvoa sekä päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lupamääräyksissä ei kuitenkaan saa velvoittaa käyttämään vain tiettyä tekniikkaa. Lisäksi on tarpeen mukaan otettava huomioon energian ja materiaalien käytön tehokkuus sekä varautuminen onnettomuuksien ehkäisemiseen ja niiden seurausten rajoittamiseen.

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 8 §:n mukaan jos toimintaa muutetaan siten, että siihen on haettava lupa ympäristönsuojelulain 29 §:n perusteella, lupahakemuksessa on oltava 1) tieto siitä, miten muutos vaikuttaa toimintaan sekä sen ympäristövaikutuksiin.

Jätelain 12 §:n 2 momentin mukaan jätteen haltijan on oltava selvillä jätteen alkuperästä, määrästä, lajista, laadusta ja muista jätehuollon järjestämiselle merkityksellisistä jätteen ominaisuuksista sekä jätteen ja jätehuollon ympäristö- ja terveysvaikutuksista ja tarvittaessa annettava näitä koskevat tiedot muille jätehuollon toimijoille.

Jätelain 13 §:n 2 momentin mukaan jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Jätteen keräyksessä ja kuljetuksessa sekä jätteen

käsittelylaitoksen tai -paikan sijoittamisessa, rakentamisessa, käytössä ja käytön jälkeisessä hoidossa on erityisesti huolehdittava siitä, ettei jätehuollosta aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavia päästöjä mukaan lukien melua ja hajua taikka viihtyisyyden vähentymistä. Toiminnan, laitoksen tai paikan on lisäksi sovelluttava ympäristöön ja maisemaan.

Asiasta saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

Asiassa on aluehallintovirastossa ollut kyse Mustankorkea Oy:n hakemuksesta sen jätekeskuksen lainvoimaisten ympäristölupien muuttamiseksi ja uusista hakemuksen mukaisista toiminnoista sekä ympäristölupien tarkistamisesta Euroopan komission 17.8.2018 julkaisemien jätteenkäsittelyä koskevien BAT-päätelmien johdosta. Yhtiö on hakenut lupaa ja valituksenalaisella aluehallintoviraston päätöksellä lupa on myönnetty kokonaisjätemäärälle 381 000 t/a. Aikaisempien lupapäätösten mukainen jätteiden enimmäisvastaanottomäärä on 362 000 t/a. Jätekeskuksen olemassa olevia toimintoja ovat hyötyjätteen, rakennus- ja energijätteen, pilaantuneen maa-aineksen, erityisjätteiden, ylijäämämaiden, betoni-, tiili- ja asfalttijätteiden, puujätteiden ja erotuskaivolietteen käsittely sekä biokaasu- ja kompostointilaitos sekä jälkikypsytytys. Lisäksi jätekeskukselle otetaan vastaan vaarallista jätettä. Jätekeskuksella on vaarattoman jätteen kaatopaikka. Aiemmalla päätöksellä 10.6.2005 hyväksyttyä vaarallisen jätteen kaatopaikkaa ei ole vielä rakennettu. Valituksenalaisella päätöksellä sallittuja uusia toimintoja ovat siirtokuormausasema, maankaatopaikka ja multa- ja maanparannustuotteiden valmistus. Lupa on myönnetty myös kuolleiden eläinten keräily- ja kuljetuskonttien välivarastoinnille. Jätekeskukselle vastaanotettavien ja varastoitavien jätteisiin ja niiden määriin on myönnetty lupa hakemuksen mukaisesti. Lisäksi jätettä hyödynnetään maarakentamisessa. Metalliterminaalille 3.2.2020 myönnetty ympäristölupa nro 22/2020 on tarkoitus pitää erillään jätekeskuksen ympäristöluvasta. Luvan hakija on lupahakemuksen käsittelyssä aluehallintovirastossa 4.11.2021 ilmoittanut, että alkuperäisen hakemuksen mukaiselle tuhkan rakeistamolle kenttineen ei haeta ympäristölupaa.

Asiassa on luvan hakijan valituksen johdosta ratkaistavana, onko lupamääräyksiä 1.5, 3.8, 3.12, 3.14, 3.15, 3.16, 4.1, 4.3, 4.4, 5.1, 5.7 ja 5.22 muutettava valituksessa vaaditusti.

Lupamääräys 1.5

Valituksessa on vaadittu, että lupamääräyksestä on poistettava viikonpäivät ja häiritsevää melua aiheuttava jätteenkäsittelytoiminta, kuten murskaus ja seulonta on sallittava kello 7–22.

Vaativuudesta on perusteltu muun ohella sillä, että melumallinnusten perusteella päiväohjearvon ylitys voi tapahtua lähimpien asuinalueiden kohdalla vain, kun kaikki toiminnot ovat yhtä aikaa käynnissä mukaan lukien muiden toimijoiden louhinnat ja murskaukset. Tällainen tilanne on hyvin epätodennäköistä ja louhinta-alueen toiminnot ovat päättymässä, joten melua

aiheuttavia jätteenkäsittelytoimintoja voisi toteuttaa myös tarvittaessa viikonloppuisin ja kello 22.00 saakka päivittäin.

Lupamääräyksessä 1.5 on asetettu häiritsevää melua aiheuttavien jätteenkäsittelytoimintojen toiminta-ajaksi maanantaista perjantaihin klo 7.00–20.00. Lupamääräyksen 1.5 perustelujen mukaan murskauksen toiminta-ajasta määrättäessä on otettu huomioon hakemuksen liitteenä esitetty melumallinnus. Toiminta-aika vastaa metalliterminaalin toiminta-aikaa.

Aiempien lupien lupamääräyksissä ei ole asetettu lupamääräyksiä jätekeskuksen murskaus- ja seurlontatoimintojen päivittäiselle toiminta-ajalle. Vuoden 2005 ympäristöluvan resiitin mukaan jätteitä otetaan vastaan jätteenkäsittelykeskuksen aukioloaikoina arkisin kello 7.00–20.30, kuivajätteen käsittelylaitoksen mekaanista prosessia käytetään kahdessa vuorossa kello 7.00–22.00, pahvin, paperin sekä kartonki- ja energiajakeen terminaalitoimintojen, kuten energiajätteen murskauksen ja REF:n paalauksen, toiminta-aika voi olla ma–pe kello 7.00–22.00.

Vuoden 2005 ympäristöluvan mukaan betoni- ja tiilijätteen vastaanotto- ja käsittelymäärä on 5 000 t/a. Vuoden 2005 ympäristöluvan mukaan energiajake on pääasiassa erilliskerättyä puutavaraa ja puistorisua sekä kaupan, teollisuuden ja palvelutoimintojen yhteydessä syntyvää epäkuranttia paperi- ja pahvijätettä, josta energiajakeen käsittelymäärä on 7 000 t/a, paperin 12 000 t/a ja pahvi- pakkauskartongin 8 000 t/a. Valituksenalaisessa päätöksessä vastaanotettavan betoni- ja tiilijätteen määrä on 40 000 t/a ja puujätteen määrä 20 000 t/a.

Hakemuksen mukaan lähimmät asuinalueet ovat jätekeskuksen itäpuolella lähimmillään noin 600 metrin etäisyydellä sijaitseva Ylä-Myllyjärven asuinalue, koillispuolella lähimmillään noin 950 metrin etäisyydellä sijaitseva Myllyjärven asuinalue ja alueen pohjois- ja luoteispuolella noin kilometrin etäisyydellä sijaitsevat Keltinmäen, Mäyrämäen ja Mustalammen asuinalueet. Lisäksi alueen luoteispuolelle noin 700 metrin etäisyydelle on rakentumassa uusi Ylä-Mäyrämäen asuinalue. Jätekeskuksen lounaispuolella Ronsuntaipaleentien varressa on haja-asutusta Taka-Keljon osayleiskaavan alueella noin 900 metrin etäisyydellä.

Hakemuksen mukaan jätekeskus on auki arkisin kello 7–19, arkipyhisin kello 9–14 ja kesälauantaisin kello 9–14. Aukioloaikojen ulkopuolella tapahtuvaa toimintaa on kuormien vastaanottaminen ja jätteiden lastaaminen sekä urakoitsijan että omat konetyöt.

Hakemuksen mukaan jätekeskuksen aiheuttamaa melua muodostuu liikenteestä ja jätteenkäsittelytoiminnoista. Meluavimmat tapahtumat ovat jaksottaiset murskaustoiminnot. Jätekeskuksella on palautejärjestelmä, jonka kautta käsitellään mahdolliset meluvalitukset. Jätekeskuksen toiminnasta on tehty vuonna 2019 meluselvitys, jossa on huomioitu nykyisten toimintojen ja metalliterminaalin lisäksi jätekeskukseen suunnitellut maankaatopaikat ja tuhkankäsittely.

Meluselvityksen mukaan metalliterminaalien toteutuminen siirtää betonin käsittelyn ja pohjoisosan pilaantuneiden maiden käsittelyn jätekeskuksella etelämmäksi. Nykytilaan verrattuna melutaso nousee itäpuolen (Myllyjärvi) suunnalla ja eteläsuunnalla (Lähteellä) 1 dB. Pohjoisen suunnalla (Mäyrämäki) metalliterminaalien tuomilla muutoksilla ei ole vaikutusta melutasoon. Kun mallinnuksessa huomioidaan nykyisten toimintojen ja metalliterminaalien lisäksi jätekeskukseen suunnitellut maankaatopaikat ja tuhkankäsittely, ovat melutasot edelleen laskentaepävarmuus huomioiden alle päiväajan raja-arvon 55 dB. Nykytilaan verrattuna melutaso nousee itäpuolen (Myllyjärvi) suunnalla ja eteläsuunnalla (Lähteellä) 1 dB ja pohjoisen suunnalla (Mäyrämäki) 2 dB. Jätekeskuksen nykyisten ja suunniteltujen toimintojen, Altekin louhinnan ja murskauksen sekä maanläjityksen ja maankaatopaikan yhteismelumallinnuksen mukaan yhteismelutaso on laskentaepävarmuus huomioiden alle päiväajan raja-arvon 55 dB etelän (Lähteellä) ja pohjoisen (Mäyrämäki) suunnalla. Melutaso alittaa myös suurelta osin raja-arvon 55 dB itäpuolen asuinalueella (Myllyjärvi), mutta lähimmän rivitalon kohdalla melutaso on epävarmuus huomioiden raja-arvon tasalla, vaikkakin melutaso on lukuarvona alle 55 dB. Mikäli rikotusmelun todetaan olevan impulssimaista pohjoisen suunnalla, melutaso on lukuarvona yli 55 dB, mutta laskentaepävarmuus huomioiden raja-arvon tasalla. Yöaikaiseen meluun ei ole tulossa muutosta. Yöaikana melua aiheutuu vähäisissä määrin jätekeskuksen laitoksista, joten melutasot jäävät selvästi alle raja-arvon 50 dB ympäristön asutuksella.

Melumallinnus on tehty suurelta osin melulähteiden osalta 100 prosentin tehollisella käyttöajalla ja oletuksella, että kaikki toiminnot ovat yhtäaikaaisesti käynnissä. Todellisuudessa toiminnassa tulee taukoja päivän aikana ja joitakin toimintoja tehdään mahdollisesti vain hetkittäin. Mallissa ei ole huomioitu materiaalikasoja, jotka voivat rajoittaa melun leviämistä.

Meluselvityksessä jätekeskuksen kaasupumppaamon, kompostointilaitoksen, biokaasulaitoksen ja sen kompressoritilan toiminta-aikana on käytetty 24 tuntia. Muiden olemassa olevien ja suunniteltujen toimintojen sekä liikenteen toiminta-aika meluselvityksessä on ollut kello 7–19.

Hallinto-oikeus toteaa, että hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella muun ohella vastaanotettavan betonijätteen määrä on kahdeksankertainen aiempaan lupaan verrattuna ja siten päätös mahdollistaa murskaustoiminnan lisäämisen. Hakemuksessa ei ole esitetty selvitystä siitä, kuinka monta jätteiden käsittelyjaksoa toiminnoissa on vuosittain, ja mikä on käsittelyjaksojen kesto kerrallaan. Edelleen seulontatoiminnasta ja mahdollisesta muusta häiritseväksi arvioidusta toiminnasta sekä niiden päivittäisestä ja vuosittaisesta toiminta-ajasta ei ole riittävää tietoa. Hakemuksessa ei ole myöskään arvioitu, onko tuhkan rakeistustoiminnan poistamisella hakemuksesta olennaista vaikutusta jätekeskuksesta aiheutuvaan melupäästöön ja meluvaikutukseen. Luvan hakijan tehtävänä on ympäristönsuojelulain 39 § ja ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 2 luku huomioon ottaen esittää selvitys, jonka perusteella voidaan arvioida, ovatko ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tarkoitetut luvan myöntämisen edellytykset olemassa ja minkälaisia

lupamääräyksiä toiminnan vaikutusten vähentämiseksi luvassa on tarpeen asettaa.

Hallinto-oikeus katsoo, että lupaviranomainen on voinut hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella asettaa häiritsevää melua aiheuttavien jätteenkäsittelytoiminnoille lupamääräyksen 1.5 mukaiset toiminta-ajat. Vaatimus lupamääräyksen 1.5 muuttamisesta on siten hylättävä.

Lupamääräykset 3.8 ja 3.12

Valituksessa on vaadittu, että lupamääräyksistä 3.8 ja 3.12 on muutettava päästöraja-arvon noudattamista koskeva kolmen 30 minuutin mittausjakson keskiarvo lyhytkestoiseksi mittaukseksi.

Yhtiö on perustellut vaatimusta mittausjakson muuttamisesta muun ohella sillä, että biokaasulaitoksella ja kompostointilaitoksella on tehty säännöllisesti poistoilman rikkiyhdisteiden, hajupitoisuuden ja ammoniakkipitoisuuden mittauksia lyhytkestoisena näytteenottona. Biokaasulaitoksen poistoputki sijaitsee katolla ja näytteenotto on haasteellisista johtuen poistoputken rakenteesta ja näytteenottopaikasta. Kompostointilaitoksella vaatimus 30 minuutin mittausajasta ei ole tarkoituksenmukaista.

Valituksenalaisen päätöksen lupamääräysten 3.8 ja 3.12 perustelujen mukaan raja-arvojen noudattamisen laskentajakso on annettu siten, että voidaan varmistaa biokaasulaitoksen BAT-päätelmien mukainen toiminta. Laitos katsotaan direktiivilaitokseksi, koska laitoksella harjoitetaan päätelmien soveltamisalaan kuuluvaa biologista käsittelyä.

Komission täytäntöönpanopäätöksen 2018/1147, annettu 10 päivänä elokuuta 2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/75/EU mukaisten parhaita käytettävissä olevia tekniikoita (BAT) koskevien päätelmien vahvistamisesta jätteenkäsittelyä varten yleisten näkökohtien mukaan (jäljempänä BAT-päätelmät) ilmaan vapautuvien päästöjen BAT-päästötasojen keskiarvojen laskentajaksoissa sovelletaan jaksottaisessa mittaustyyppissä vähintään 30 minuuttia kestävä peräkkäisen mittauksen keskiarvoa otantajakson aikana. Alaindeksin 1 mukaan sellaisten muuttujien kohdalla, joihin 30 minuuttia kestävä mittaus ei näytteenottoon tai analysointiin liittyvien rajoitusten vuoksi sovellu, voidaan käyttää paremmin soveltuvaa mittausjaksoa (esimerkiksi hajupitoisuuden mittaus). BAT 10 mukaan hajupäästöjä voidaan tarkkailla esimerkiksi standardin EN 13725 mukaisesti.

Hakemukseen liitetyn jätekeskuksen BAT-selvityksen mukaan hajuyksikköpitoisuudet on määritetty standardia EN 13725 soveltaen. BAT-selvityksen mukaan kanavoitujen ilmapäästöjen ja hajupäästöjen tarkkailun katsotaan olevan BAT 8 ja BAT 10 mukaista.

Hallinto-oikeus katsoo, että hakemuksessa ei ole esitetty riittävää selvitystä biokaasulaitoksen ja kompostointilaitoksen hajukaasujen näytteenotosta eikä selvitystä, mikä olisi BAT-päätelmässä tarkoitettu jätekeskuksen laitosten

hajukaasujen ja ammoniakkin tarkkailuun paremmin soveltuva mittausjakso kuin 30 minuuttia kestävä mittaus.

Hallinto-oikeus katsoo, että lupaviranomainen on voinut hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella asettaa lupamääräysten 3.8 ja 3.12 mukaisen mittausvelvoitteen. Hallinto-oikeus toteaa selvyiden vuoksi, että valituksessa esitetty seikka näytteenoton vaikeudesta ei ole hyväksyttävä peruste valituksenalaisten lupamääräysten muuttamiselle. Näytteenotto on tehtävä siten, että otettu näyte ja siitä saatava tulos on edustava. Vaatimus lupamääräysten 3.8 ja 3.12 muuttamisesta mittausvelvoitteen osalta on siten hylättävä.

Valituksessa esitetyn lupamääräyksen 3.8 rikkivedyn ja metyylimerkaptaanin mittayksikköä koskevan virheen korjaaminen kuuluu hallintolain 51 §:n nojalla lupaviranomaisen toimivaltaan.

Lupamääräys 3.14

Valituksessa on vaadittu poistettavaksi lupamääräyksestä vaatimus riittävän korkeasta lämpötilasta kompostimassan hygienisoitumisessa. Valituksen perusteluiden mukaan kompostoitavan massan hygienisointi on tehty käsittelylaitoksella. Jälkikypsytyksentällä saatetaan kompostoitumisprosessi loppuun.

Hakemuksen mukaan kompostointilaitoksen toimintaan ei ole esitetty muutoksia.

Vuoden 2005 ympäristöluvan lupamääräyksen 3.5 mukaan olosuhteet kompostimassassa on pidettävä suotuisina orgaanisen aineksen kompostoitumiselle. Massassa tulee olla riittävästi happea, riittävä kosteuspitoisuus, oikeat ravannesuhteet ja pH-arvo oikealla alueella sekä riittävän korkea lämpötila kompostimassan hygienisoitumisen kannalta. Kompostoitumisprosessin aikana jokaisen kompostierän lämpötilan tulee nousta + 55 °C.

Valituksenalaisen päätöksen lupamääräysten 3.13–3.17 perusteluissa on todettu muun ohella, että toiminnasta on aiheutunut hajuhaittoja, joten on ollut tarpeen antaa määräykset kompostiaumojen hoidosta ja tarkkailusta, jotta kompostointi ei aiheuta hajuhaittoja jätekeskuksen ympäristössä.

Hakemukseen liitetyn jätteiden käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelman mukaan tunnelikompostoinnin prosessin säädöllä optimoidaan jätteen kompostoituminen ja hygienisointi. Hakemuksen ja hakemukseen liitetyn BAT-tarkastelun mukaan jälkikypsytyksen aikana aumoja käännetään ja lämpötiloja seurataan.

Hallinto-oikeus toteaa, että lupamääräys 3.14 vastaa vuoden 2005 ympäristöluvan lupamääräystä 3.5 ja on sinällään asianmukainen kyseisellä käsittelylaitoksella kompostointiprosessissa. Valituksenalaisessa päätöksessä lupamääräys 3.14 on asetettu kuitenkin jälkikypsytyksenttä- ja mullan sekä

maanparannusaineiden valmistamistoiminnalle. Lupamääräyksen 3.14 perusteluista ei ilmene, mitkä seikat ja selvitykset sekä säännökset ovat ratkaisun perusteena. Valituksessa esitettyjen tietojen perusteella ei ole arvioitavissa, onko valituksenalainen lupamääräys tarpeen käsittelylaitoksen kompostointiprosessin seurannassa, eikä se, onko hakemuksessa tarkoitettu jälkikompostointitoiminnan lämpötilaseuranta otettava huomioon lupamääräyksissä. Näin ollen hallinto-oikeudessa ei ole arvioitavissa, onko lupamääräystä muutettava. Edellä lausutun perusteella ja kun luvan hakija voi tarvittaessa hakea ympäristöluvan muuttamista lupaviranomaisessa, vaatimus lupamääräyksen 3.14 muuttamisesta on siten hylättävä.

Lupamääräys 3.15

Valituksessa on vaadittu lupamääräystä muutettavaksi siten, että kompostimassojen siirtoja, seulontoja tai kääntöjä koskeva kielto muutetaan siten, että mainittuja toimia tulee välttää tuulen suunnan ollessa asutukseen päin, tyynellä säällä tai muina ajankohtina, jolloin hajujen leviäminen asutuksen suuntaan on mahdollista. Vaatimusta on perusteltu muun ohella siten, että määräys on ristiriidassa lupamääräyksen 3.14 kanssa, jonka mukaan aumoissa on pidettävä kompostoinnille suotuisat olosuhteet. Jälkikypsytyksentällä suotuisia olosuhteita aumoissa pidetään yllä kääntämällä kompostiaumoja. Pääasialliset tuulensuunnat ja asutuksen sijainti huomioon ottaen määräyksessä tulee mahdollistaa aumojen kääntäminen myös muiden kuin harvinaisten itätuulien aikana.

Lupamääräyksen 3.15 mukaan mikäli hajuhaittoja aiheutuu, tulee kompostiaumat peittää tarvittaessa hajua sitovalla seosaineella tai hajunpoistoaineella sekä ryhtyä tarvittaviin muihin toimenpiteisiin hajupäästön selvittämiseksi ja haittojen vähentämiseksi.

Lupamääräyksen perustelujen mukaan ottamalla huomioon tuulen suunta ja muut mahdolliset hajujen leviämiseen vaikuttavat ilmastolliset seikat voidaan vähentää asutukselle mahdollisesti aiheutuvia hajuhaittoja.

Hakemuksen mukaan kompostointitoiminnassa on käytössä kaasunpuhdistusjärjestelmällä varustettu jälkikypsytyshalli. Hallissa olevilla kypsytyslaatoilla kompostimassan läpi johdetaan ilmaa, millä ylläpidetään kompostointitunneleissa käynnistynyttä kompostoitumista 1–2 viikon ajan, jonka jälkeen komposti siirretään noin 4–12 kuukauden ajaksi jälkikypsytyksentälle. Hakemuksen ja sen liitteenä olevan jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelman mukaan jälkikypsytyksen aikana aumoja käännetään säännöllisesti. Hakemukseen liitetyn BAT-selvityksen mukaan sääolot otetaan huomioon esimerkiksi aumoja käännettäessä.

BAT-päätelmien BAT 37 mukaan muun ohella ilmaan vapautuvien pöly-, haju- ja bioaerosolipäästöjen vähentämiseksi parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa on muun ohella se, että vältetään aumojen tai kasojen tekoa tai kääntämistä, seulontaa tai murskausta, jos sääolot ovat päästöjen leviämisen kannalta epäsuotuisat (esimerkiksi tuulen nopeus on liian pieni tai suuri tai tuuli puhaltaa herkkien kohteiden suuntaan).

Edellä esitetyn perusteella hallinto-oikeus valituksen johdosta muuttaa lupamääräystä 3.15 ratkaisukohdassa ilmenevällä tavalla. Muutettu lupamääräys 3.15 on BAT-päätelmien BAT 37 mukaista parasta käytettävissä olevaa hajupäästöjen vähentämistekniikkaa. Hallinto-oikeus katsoo, että BAT-päätelmän mukainen hajupäästöjen vähentäminen välttämällä aumojen käsittelyä epäsuotuisten sääolosuhteiden aikana on riittävää jätekeskuksen sijaintipaikan olosuhteissa ja hakemuksen mukaisessa jälkikypsytystoiminnassa. Lupamääräyksessä 3.15 on riittävästi otettu huomioon jälkikypsytettävien kompostiaumojen käännoistä mahdollisesti aiheutuvien hajuhaittojen rajoittaminen.

Lupamääräys 3.16

Valituksessa on vaadittu lupamääräystä muutettavaksi siten, että tiedot multatuotteiden valmistuksessa käytettävistä jätteistä tai teollisuuden sivutuotteista ja niiden määrästä on toimitettava ELY-keskukselle kolme kuukautta ennen jätemateriaalin tai sivutuotteen käyttöönottoa. Vaatimusta on perusteltu muun ohella sillä, että multatuotteiden valmistaminen jatkuu mahdollisesti kymmeniä vuosia. Yhtiö ei pysty ennustamaan mitä materiaaleja on käytössä esimerkiksi viiden vuoden kuluttua. Tietojen toimittaminen lupamääräyksessä määrättyssä 12 kuukauden kuluessa lupapäätöksen voimaantulosta on kohtuutonta.

Valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksen 3.16 perustelujen mukaan tarkempien tietojen toimittamisesta ELY-keskukselle on määrätty, jotta voidaan varmistua jätteiden asianmukaisesta käsittelemisestä.

Hakemuksen mukaan mullan valmistuksen raaka-aineina käytetään muun muassa kompostia, tuhkaa, maa-aineksia tai niihin rinnastettavia teollisuuden sivutuotteita ja turvetta. Kaikkien raaka-aineiden soveltuvuus mullan valmistukseen varmistetaan omavalvonnalla.

Hallinto-oikeus katsoo, että kolme kuukautta on riittävä aika, jotta valvontaviranomainen voi tutkia ja tarvittaessa ottaa kantaa hyödynnettävien jätteiden ja sivutuotteiden soveltuvuuteen multatuotteiden valmistuksessa.

Näin ollen hallinto-oikeus valituksen johdosta muuttaa lupamääräystä 3.16 ratkaisukohdasta ilmenevällä tavalla.

Lupamääräys 4.1

Valituksessa on vaadittu lupamääräyksen muuttamista niin, että määräys sallii yksittäisten kuormien vastaanoton alueelle varastoon ilman haitta-aineselvitystä niin että selvitys tehdään jälkikäteen ennen käsittelyä. Vaatimusta on perusteltu muun ohella siten, että ajoittain jätekeskukselle voi tulla kuormia, joista ei ole pystytty tekemään haitta-aineselvitystä aikataulu- tai muusta syystä esimerkiksi onnettomuustilanteessa. Tällöin tulee pystyä vastaanottamaan maa-aines varastoon, kuten voimassa olevan luvan mukaisesti on voitu toimia.

Vuoden 2005 ympäristöluvan lupamääräyksessä 5.1 on määrätty, että maamassojen tuojilta on vaadittava tuotavan jätteen laadusta selvitys, jonka perusteella voidaan luotettavasti arvioida, voidaanko jäte ottaa ympäristöluvan mukaisesti käsiteltäväksi. Ellei maamassan haitta-ainepitoisuuksia ja kaatopaikkakelpoisuutta tai soveltuvuutta muuhun käsittelyyn ole selvitetty syntypaikalla, tulee ne selvittää viimeistään kaatopaikalla ennen jätetäyttöön sijoittamista tai käsittelyn aloittamista. Käsittelyyn soveltumattomat maamassat tulee palauttaa jätteen haltijalle tai toimittaa paikkaan tai laitokseen, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisten jätteiden käsittely.

Hakemuksen mukaan nykytilassa pilaantuneen maan vastaanotto ja käsittely tapahtuvat nykyisen ympäristöluvan mukaisesti. Ilman analyysitodistusta saapuvat massat varastoidaan erilleen ja niiden haitta-aineet ja pitoisuudet määritetään laboratorioanalyysin. Massat siirretään käsittelyyn analyysitulosten perusteella. Öljyvahinkojätteet vastaanotetaan käsittelyhallin vastaanottoaltaisiin. Öljyvahinkojätteiden vastaanotolle ja käsittelylle on asetettu lupamääräys 5.20 ja lupamääräyksen perustelujen mukaan määräyksen mukaisella toiminnalla turvataan edelleen öljyvahinkojätteiden käsittely.

Valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksessä 1.4 on määrätty, että toiminnanharjoittajan on oltava selvillä laitoksella vastaanotettavista jätteistä sekä niiden laadusta ja määrästä. Jätteet ja niitä koskevat asiakirjat, kuten jätelain (646/2011) 121 §:n mukainen siirtoasiakirja, on tarkastettava kuormia vastaanottaessa. Vastaanotetut jätteet tulee ohjata oikeisiin käsittely-, loppusijoitus- tai välivarastointipaikkoihin. Alueella tulee olla vaaka jätteiden punnitsemista varten. Mikäli jätekeskukselle tuodaan jätettä, jonka vastaanotolle tai käsittelylle ei ole lupaa, on jäte viipymättä palautettava jätteen haltijalle tai jäte on toimitettava paikkaan, jolla on ympäristölupa tai muutoin oikeus jätelain 29 §:n mukaisesti kyseisen jätteen vastaanottoon.

Lupamääräyksessä 1.4 on hyväksytty jätteen vastaanotto välivarastokentälle ja lupamääräyksessä 5.20 öljyvahinkojätteiden vastaanotto. Lupamääräys 1.4 velvoittaa jätettä koskevien asiakirjojen tarkastamisen vastaanottaessa. Valituksenalaisessa lupamääräyksessä on kielletty maa-ainesten, joiden käsittelyn kannalta merkittäviä aineita ja yhdisteitä ei ole selvitetty, vastaanotto käsittelyalueelle. Hakemuksen mukaan maa-ainesten käsittelytapa määräytyy analyysitulosten perusteella. Näin ollen valituksenalainen päätös ei poissulje valituksessa tarkoitettujen yksittäisten maa-aineserien siten kuin ne on rajattu valituksenalaisessa päätöksessä vastaanottoa ja välivarastointia ennen varsinaista käsittelyä. Hallinto-oikeudelle esitetystä vaatimuksessa ei ole myöskään riittävästi yksilöity, mitä valituksessa tarkoitetaan yksittäisellä kuormalla. Vaatimus lupamääräyksen 4.1 muuttamisesta on siten hylättävä.

Valituksessa esitetyn lupamääräyksen kirjoitusvirheen korjaaminen kuuluu hallintolain 51 §:n nojalla lupaviranomaisen toimivaltaan.

Lupamääräys 4.3

Valituksessa on vaadittu, että lupamääräyksestä poistetaan vaatimus varastokasojen sijoittamisesta muuta ympäristöä korkeammalle. Perusteluina

on esitetty, että jätekeskuksella ei ole pilaantuneiden maa-ainesten käsittelyalueella muuta ympäristöä korkeampia kohtia, käsittelykenttä on nuotoiltu siten, etteivät valumavedet huuhto varastokasoja.

Vuoden 2005 luvan lupamääräyksessä 5.2 on määrätty, että varastokasat tulee sijoittaa muuta ympäristöä korkeammalle siten, että valumavedet eivät huuhto kasoja eikä vesi lammikoidu kasojen kohdalle.

Hakemuksen mukaan pilaantuneen maan vastaanotto ja käsittely tapahtuvat nykyisen ympäristöluvan mukaisesti.

Lupaviranomainen on edellä mainituin seikoin voinut asettaa valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksen 4.3 vuoden 2005 ympäristöluvan lupamääräyksen 5.2 mukaisena. Vaatimus lupamääräyksen 4.3 muuttamisesta on siten hylättävä.

Lupamääräys 4.4

Valituksessa on vaadittu, että määräyksestä poistetaan vaatimus kompostoinnin toteuttamisesta peitetyissä aumoissa. Vaatimuksen perusteluna on esitetty, että kompostoinnissa käytettävät keskiraskaat ja raskaat öljyjakeet eivät juuri haihdu ja liikkuvat huonosti veden mukana. Auman peittäminen tiiviisti haittaa kompostoitumisprosessia. Jätekeskuksella on käytössä BAT-päätelmien BAT 37 mukaisesti toiminnan mukauttaminen sääoloihin.

Vuoden 2005 luvan lupamääräyksen 5.5 toisen kappaleen mukaan kompostointi tulee toteuttaa peitetyissä aumoissa.

Hakemuksessa luvan hakija ei ole esittänyt muutosta pilaantuneen maa-aineksen kompostointia koskevaan vuoden 2005 luvan lupamääräykseen 5.5.

Hakemukseen liitetyn BAT-tarkastelun mukaan pilaantuneen maan käsittelyn kaasumaisia päästöjä rajoitetaan peittämällä käsittelyaumat. Pilaantuneiden maiden kompostoinnissa vesiliukoisia haitta-aineita sisältävät kompostiaumat suojataan pressuilla siten, että sade- ja hulevedet eivät pääse huuhtomaan aumoja.

Valituksenalaisen päätöksen lupamääräys 4.4 on vuoden 2005 ympäristöluvan lupamääräyksen 5.5 ja hakemuksen mukainen. Lupaviranomainen on näin ollen voinut määrätä pilaantuneen maa-aineksen kompostiaumojen peittämisestä. Vaatimus lupamääräyksen 4.4 muuttamisesta on siten hylättävä.

Lupamääräys 5.1

Valituksessa on vaadittu lupamääräystä muutettavaksi niin, että kyllästetyn puun varastointi on mahdollista tavanomaisella asfaltilla päällystetyllä alueella. Vaatimuksen perusteluina on esitetty, että kyllästettyä puuta käytetään pääasiassa ulkotiloissa sen sään ja lahokeston vuoksi. Materiaalit ovat pääosin vuosikausia sään vaikutuksen alaisina. Materiaalin pinnalla mahdollisesti olleet liukoiset haitta-aineet ovat jo poistuneet materiaalista.

Valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksen 5.1 perustelujen mukaan kyllästetystä puusta voi liueta varasto- ja käsittelyalueen vesiin haitallisia aineita, jotka voivat aiheuttaa ympäristön pilaantumista. Määräys on annettu maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi ja sitä on muutettu nykyvaatimusten mukaisesti siten, että kattamattomalla alueella varastointia voidaan tehdä vain nestetiiviiksi päällystetyllä alustalla ja alueen vedet on kerättävä ja johdettava käsittelyyn.

Hakemuksen mukaan kyllästetyn puun vastaanotto ja käsittely ja varastointi tapahtuvat nykyisen ympäristöluvan mukaisesti kattamattomalla kenttärakenteella, joka on pinnoitettu asfaltilla. Kenttien rakenteessa on hyödynnetty lentotuhkaa sekä betonimursketta ja betonitiilimursketta. Kenttäalueiden vedet johdetaan joko puhdistamolle tai suoraan maastoon. Aikaisemman ympäristöluvan mukaan kyllästettyä puujätettä otetaan vastaan 500 tonnia vuodessa. Valituksenalaisen päätöksen mukaan kyllästetyn puujätteen vastaanottomäärä on 2 000 t/a ja kerrallaan varastoitava enimmäismäärä 300 tonnia.

Vuoden 2005 luvan lupamääräyksessä 6.8 on määrätty, että kyllästetty puujäte on vastaanotettava, varastoitava ja kuormattava toiminnoille erikseen varatulla pinnoitetulla alueella. Varasto on varustettava sellaisin teknisin ratkaisuin, joilla voidaan estää kentän ulkopuolisten valumavesien pääsy varastoon.

Hakemuksen mukaan käsittely ja varastointi tapahtuu kattamattomalla kenttärakenteella. Kyllästetty puujäte on niin sanottua kausipolttoainetta. Varasto puretaan loka-marraskuussa pois.

Kuntalaisille suunnatun lajittelupihan kyllästetyt puut varastoidaan kenttäalueella. Alueella on viemärointi ja vedet johdetaan puhdistamolle. Kenttä on rakennettu vuonna 2013. Kentän pinnoitteena on asfaltti (AB22). Kentän rakenteessa on hyödynnetty betonimursketta, lentotuhkaa ja betonitiilimursketta.

MKO Ympäristöpalvelut Oy:n yritysjetteenä vastaanotetut kyllästetyt puut varastoidaan vuonna 2019 rakennetulla kentällä. Kyllästetyn puun varastokasat sijaitsevat ulkona ja niitä ei ole peitetty. Alueelta johdetaan vedet suoraan maastoon. Kentän pinnoitteena on asfaltti (AB22). Kentän rakenteessa on hyödynnetty betonimursketta ja lentotuhkaa.

Hakemuksen ja valituksenalaisella päätöksellä sallitun mukaan kyllästetyn puujätteen vuosittainen vastaanottomäärä nelinkertaistuu. Hallinto-oikeus toteaa, että valituksen tueksi ei ole esitetty selvitystä siitä, onko sallitulla kyllästetyn puujätteen vastaanottomäärän muutoksella vaikutusta toiminnan ympäristövaikutuksiin, kuten hulevesien laatuun. Näin ollen hallinto-oikeus katsoo, että lupaviranomainen on voinut hakemuksessa esitetyn tiedoin asettaa kentän pinnoitetta koskevan vaatimuksen sen mukaan kuten valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksessä 5.1 on määrätty. Hallinto-oikeus toteaa selvyiden vuoksi, että lupamääräys 5.1 mahdollistaa kyllästetyn puujätteen varastoinnin sisätiloissa tai konteissa eikä hallinto-oikeuden päätös

estä luvanhakijaa hakemaan toimintaan muutosta. Vaatimus lupamääräyksen 5.1 muuttamisesta on siten hylättävä.

Ajan kulumisen vuoksi hallinto-oikeus pidentää lupamääräyksen 5.1 määräaikoja ratkaisukohdasta ilmenevästi.

Lupamääräys 5.7

Valituksessa on vaadittu lupamääräyksestä poistettavaksi vaatimus siitä, että käsiteltävä rakennus- ja purkujäte ei saa sisältää haitta-aineita, kuten asbestia, POP-yhdisteitä tai muita vaarallisia jätteitä, ja että määräys muutetaan niin että käsiteltävästä jätteestä tulee saada pois kierrosta haitalliset aineet, kuten asbesti, POP-yhdisteet ja muut vaaralliset jätteet ennen eteenpäin toimittamista. Perusteluina vaatimukselleen yhtiö on muun ohella esittänyt, että jätteenkäsittelylaitoksilla on jätteen tuottajaa paremmat edellytykset POP-jätteiden tunnistamiseen erityisesti jätteiden muodostuessa useista kohteista.

Valituksessa on viitattu muun ohella POP-jätteitä koskevaan ympäristöministeriön julkaisuun 2023:1 ja POP-asetukseen (EU) 2019/1021.

Valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksen 5.7 perusteluissa on todettu, että määräyksellä pyritään varmistamaan, että haitallisia tai vaarallisia aineita ei pääse kulkeutumaan ympäristöön tai muiden jätteiden sekaan käsittelystä.

Vuoden 2005 luvan lupamääräyksessä 4.1 on määrätty, että kuivajätteen käsittelylaitoksella saa vastaanottaa ja käsitellä tavanomaista rakennusjätettä, lukuun ottamatta kyllästetty puu, PVC:tä tai asbestia sisältävä jäte.

Hakemuksessa esitettyjen jätenimikkeiden mukaan käsiteltävä rakennus- ja purkujäte on vaaratonta jätettä. Hakemuksen ja siihen liitetyn jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelman mukaan rakennus- ja sekajätekuormat vastaanotetaan lajitteluhalliin, missä jätekuormista lajitellaan koneellisesti hyödynnettävät materiaalit, kuten puujätteet, kattohuopa, vaaralliset jätteet, SE-jätteet, metallit, energiajäte ja muut lainsäädännön edellyttämät kierrätettävät/hyödynnettävät jätelajit. Lajittelusta jäljelle jäävät jätteet murskataan ja seulotaan. Osasta jätteestä valmistetaan kierrätyspolttoainetta.

Valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksen 8.2 mukaan jätteenkäsittelyn seuranta ja tarkkailu on toteutettava hakemuksen liitteenä olevan jätelain 120 §:n mukaisen seuranta- ja tarkkailusuunnitelman mukaisesti, kuitenkin siten muutettuna, että suunnitelmaan on sisällytettävä kuvaus toimista POP-jätteen tunnistamiseksi jätteenkäsittelyssä.

Jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (179/2012, kumottu säädöksellä 978/2021) liitteen 4 kohdassa 2.2. on luettelo jätteen luokitteluun sisällytettävistä vaaralliseksi jätteiksi. Kohdan 2.2 alakohdan c) mukaan jätteet, jotka sisältävät polykloorattuja dibentso-para-dioksiineja ja dibentsofuraaneja (PCDD/PCDF), DDT:tä (1,1,1-trikloori-2,2-bis(4-kloorifenyyli)etaani), klordaania, heksakloorisykloheksaaneja (myös lindaani), dieldriiniä, endriiniä, heptaklooria, heksaklorobentseeniä, klooridekonia, aldriniä,

pentaklooribentseeniä, mireksiä, toksafeenia, heksabromibifenyyliä tai PCB:tä yli pysyvistä orgaanisista yhdisteistä ja direktiivin 79/117/ETY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 850/2004 liitteessä IV säädettyjen pitoisuusrajojen, on luokiteltava vaarallisiksi jätteiksi. Jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen 978/2021 liitteen 5 alaviitteen 1 mukaan esimerkiksi POP-jäte voi olla joko vaarallista tai vaaratonta jätettä ja vaaraton jäte voi olla myös pysyvää jätettä.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 850/2004 (kumottu asetuksella (EU) 2019/1021) ja asetuksessa (EU) 2019/1021 (jäljempänä POP-asetus) ja jätteistä annetussa valtioneuvoston asetuksessa 978/2021 säädetään POP-jätteen jätehuollosta. POP-asetuksessa säädetään eräitä poikkeuksia asetuksessa lueteltujen aineiden valmistus-, markkinoille saattamis- ja käyttökieltoon ja ne koskevat POP-yhdisteitä, joita esiintyy aineissa, seoksissa tai esineissä tahattomina jääminä. Tahattomalla jäämällä tarkoitetaan sattumanvaraisesti ja erittäin vähäisessä määrin esiintyvän aineen tasoa, jonka alittuessa ainetta ei voida käyttää tarkoituksenmukaisesti ja joka ylittää olemassa olevien valvonnan ja sen täytäntöönpanon mahdollistavien mittausten menetelmien toteutamisrajan. Jätelainsäädöksissä säädetään jätteen erilläänpito- ja erilliskeräysvelvoitteesta. POP-asetuksen mukaan jätteen haltijan on pyrittävä mahdollisuuksien mukaan estämään jätteen saastuminen POP-yhdisteillä.

Hallinto-oikeus katsoo, että valituksessa vaaditusta lupamääräyksen muutoksesta ja sitä koskevista perusteluista ei selvyydellä ilmene, mitä vaatimuksessa esitetty haitallisten aineiden kierrosta poistaminen tarkoittaa ja mihin toimiin käsittelylaitoksella olisi sen vuoksi ryhdyttävä ja millaisia tarkentavia määräyksiä olisi lupapäätöksessä mahdollisesti asetettava esitetyn käsittelyn vuoksi. Sinällään valituksessa tarkoitettujen jätteiden erottelu ennen jätteen varsinaista käsittelyä on jätelainsäädännön mukaista hyödynnettävän jätteen laadun varmistamista. Lupamääräyksen 5.7 perusteluista ei sinänsä ilmene, mitkä seikat ja selvitykset sekä säännökset ovat valituksenalaisen lupamääräysratkaisun perusteena. Kun hallinto-oikeudelle esitettyä vaatimusta ei ole kuitenkaan edellä todetusti riittävästi yksilöity, vaatimus lupamääräyksen 5.7 muuttamisesta on siten hylättävä.

Lupamääräys 5.22

Valituksessa on vaadittu lupamääräyksestä poistettavaksi vaatimus polttonesteiden varastoinnista nestetiiviillä pinnalla. Vaatimuksen perusteluksi on esitetty, että jätekeskustoiminnassa käytetään siirrettäviä polttonestesäiliöitä alueilla, missä koneilla työskennellään. Polttoaineiden säilytys on rinnastettavissa maa- ja metsätaloudessa sekä työmailla käytettäviin säiliöihin.

Valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksen 5.22 perustelujen mukaan kemikaalien ja polttoaineiden käsittelyä, siirtoja ja varastointia koskevat määräykset on annettu maaperän, pinta- ja pohjavesien pilaantumisriskin ehkäisemiseksi. Toiminnanharjoittajan on oltava erityisesti selvillä

käyttämiensä kemikaalien haittavaikutuksista sekä vaatimuksista koskien niiden asianmukaista käsittelyä.

Hakemuksessa on todettu, että polttoaineiden varastointi tehdään nykyisen ympäristöluvan mukaisesti. Vuoden 2005 ympäristöluvan lupamääräyksen 6.11 mukaan polttonesteet on varastoitava säiliöihin suoja-altaisiin ja käsiteltävä siten, että niistä ei aiheudu vaaraa terveydelle, pinta- ja pohjavesille tai muulle ympäristölle. Vuoden 2012 ympäristöluvan kertoelmaosan mukaan jätteenkäsittelykeskuksen työkoneissa käytetään polttoaineina dieselöljyä ja moottoripolttoöljyä, joita varastoidaan maanpäällisissä, suoja-altain varustetuissa säiliöissä.

Hakemukseen liitetyn BAT-tarkastelun mukaan kemikaalien ja polttoaineiden varastointi tapahtuu pääosin maanpäällisissä, asianmukaisilla turvajärjestelyillä varustetuissa tiloissa. Työkoneiden polttoaineet varastoidaan maanpäällisissä, kaksoisvaipallisissa ja törmäyssuojatuissa säiliöissä asfaltoidulla kentällä.

Hakemuksessa ei ole esitetty selvitystä polttoaineen säilytys- ja jakelupaikan asfalttipinnoitteen laadusta ja tiiveydestä eikä myöskään jätekeskuksessa käytettävien polttoainesäiliöiden lukumäärää ja tilavuuksia eikä polttoaineen vuosittaisesta kokonaiskulutuksesta eikä selvitystä, kuinka polttoainehuolto on järjestetty jätekeskuksen alueella.

Kun otetaan huomioon yllä mainitut hakemuksen puutteet, ympäristönsuojelulain 20 §:n mukainen huolellisuus- ja varovaisuusperiaate ja valituksenalaisen päätöksen perustelut, on lupaviranomainen voinut hakemuksessa esitetyn selvityksen perusteella edellyttää nestetiivistä pinnoitetta. Nestetiivistä pintarakennetta voidaan pitää polttoainehuollossa parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisena ja tarpeellisena ehkäisemään ympäristön pilaantumista.

Edellä mainittujen seikkojen perusteella vaatimus lupamääräyksen 5.22 muuttamisesta on hylättävä.

Muut sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki 89 §
Hallintolaki 51 §

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Jyväskylän kaupunginhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen

julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **14.7.2025**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Kirsi Stark ja Mikko Poskiparta sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomarit Juha Väisänen ja Jaakko Heinolainen. Asian on esitellyt Jaakko Heinolainen.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta	Mustankorkea Oy
Jäljennös maksutta	Jyväskylän kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
	Jyväskylän kaupungin terveydensuojeluviranomainen
	Jyväskylän kaavoitusviranomainen
	Jyväskylän kaupunginhallitus
	Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
	Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto / Ympäristölupavastuualue
	Alva-yhtiöt Oy / Jätevesi
	Jyväskylän Seudun Puhdistamo Oy
	Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
	Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
 Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
 Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
 Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#